

**Значнае свята
культурнай
прасторы**
СТАР. 4

**Эфектыўна
вырашаем
канфлікты**
СТАР. 13

**Каварныя
нітраты
жывуць...
у калодзежах**
МС

ЦЫТАТА ДНЯ

**Міхаіл МЯСНІКОВІЧ,
старшыня Савета Рэспублікі
Нацыянальнага сходу:**

«Не можа не выклікаць у нас занепакоенасці той фактар, што губляецца дынамізм у еўрапейскім рэгіянальным супрацоўніцтве. Раней гэтаму перашкаджалі санкцыі. Цяпер іншая рэальнасць, а прыкметнай актывізацыі супрацоўніцтва не адбываецца. Беларусь закрывае нішы, якія ўтварыліся, актыўна супрацоўнічаючы з Расіяй, Кітаем, Індыяй. У нас з гэтымі краінамі ёсць вялікія сумесныя дзяржаўныя і рэгіянальныя праграмы. Напрыклад, з Расіяй мы праводзім ужо чацвёрты форум рэгіёнаў з удзелам кіраўнікоў нашых дзяржаў. Беларусь гатова сумесна ўдзельнічаць у рэалізацыі глабальных сусветных праектаў».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 31.05.2017 г.

Долар ЗША		1,8642 ▲
Еўра		2,0767 ▼
Рас. руб.		0,0329 ▲
Укр. грыўня		0,0708 ▲

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.
№101 (28465)

31 МАЯ 2017 г.

СЕРАДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

Стар. 5-12

Пад ветразямі мары

Так называецца традыцыя святкавання апошняга званка для выпускнікоў Полацка і Полацкага раёна, якая праходзіць ужо пяты год на вуліцах горада і на беразе Заходняй Дзвіны. Кожная школа рыхтуе на свята свой макет карабля, а потым пускае яго па хвалях шырокай ракі. Сёлета ў свабоднае плаванне выпусцілі больш за трыццаць караблёў. Ва ўрачыстасці ўдзельнічалі амаль 600 выпускнікоў 11-х класаў.

(Больш фота на zviazda.by)

Фота Анатоля КІПЕШУКА.

■ Прыёмная кампанія — 2017

УСКОЧЫЦЬ У АПОШНІ ВАГОН...

Рэгістрацыя для ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні ідзе ў краіне поўным ходам. Аднак тым, хто яшчэ не знайшоў час, каб запасціся пропусамі на тэсты, трэба паспяшацца. 1 чэрвеня ў 19 гадзін пункты рэгістрацыі зачыняцца. Усе каналы сувязі па аплаце ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні і адзіны банк даных удзельнікаў ЦТ будуць закрыты. І 2 чэрвеня ні ў кога з тых, хто па нейкай прычыне спазніўся, дакументы прымацца ўжо не будуць.

Пытанне — колькі ж сёлета будзе прэ-тэндэнтаў на студэнцкі білет — хвалюе многіх, прычым не толькі абітурыентаў, але і прадстаўнікоў ВНУ: ці будзе ім з каго выбіраць сабе першакурснікаў? Адаказ мы атрымаем зусім хутка. За тры дні да заканчэння рэгістрацыі сваё жаданне ўдзельнічаць у цэнтралізаваным тэсціраванні афіцыйна аформілі больш як 83 тысячы чалавек. Гэты паказчык пакуль адстае ад мінулага года... У сярэднім штодня ў пункты рэгістрацыі звяртаюцца ад 4 да 5 тысяч чалавек. Нагадаем, што летася на ЦТ зарэгістраваліся 100 801 чалавек.

Больш за ўсё пропускаў аформлена для здачы на ЦТ рускай мовы — 68 тысяч. Прайсці

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

тэст па беларускай мове выказалі жаданне каля 26 тысяч чалавек. Трэба заўважыць, што абітурыентам упершыню дадзена права здаваць на ЦТ чатыры дысцыпліны замест трох. У тым выпадку, калі малады чалавек канчаткова вызначыўся з профілем навучання, ён можа здаць цэнтралізаванае тэсціраванне па дзвюх дзяржаўных мовах, а пазней выбіраць лепшы з двух сертыфікатаў, забяспечыўшы сабе хоць некалькі дадатковых балаў. Праўда, у прыёмную камісію ВНУ трэба будзе падаваць, як і раней, толькі тры сертыфікаты і два сертыфікаты — у прыёмную камісію ССНУ.

СТАР. 3

■ Надвор'е

Зямля засмягла

У краіне — значны недабор ападкаў.

Дажджы і навальніцы ў найбліжэйшыя дні сітуацыю асабліва не выправяць

Каля трох тыдняў на пераважнай частцы тэрыторыі краіны назіраецца значны недабор ападкаў: іх колькасць адпавядае 10—40 працэнтам кліматычнай нормы для гэтага перыяду, паведамляюць сіноптыкі. Дэфіцыт ападкаў прывёў да страты вільгаці, асабліва з верхніх слаёў глебы.

Гэты 10-сантыметровы пласт на значнай тэрыторыі краіны мае мала вільгаці, а па дадзеным шэрагу метэастанцый ён увогуле сухі. Гэта пагаршае ўмовы для прарастання насення і з'яўлення ўсходаў пазнейшых культур, абцяжарвае правядзенне агра-тэхнічных мерапрыемстваў па доглядзе раслін. Агароднінныя культуры патрабуюцца дадатковы паліў.

Добрае увільгатненне верхняга пласта глебы адзначаецца пераважна ў паўднёва-ўсходняй частцы Беларусі, дзе ў трэцяй дэкадзе мая прайшлі больш істотныя дажджы.

СТАР. 3

**ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА,
5 разоў на тыдзень!**

Ідзе падпіска на «Звяду» на III квартал і II паўгоддзе 2017 года!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

ДЗЕСЯЦЬ ЗАДАЧ ДЛЯ СПОРТУ

Прэзідэнт назваў праблемныя моманты сферы і раскажаў, як іх пераадолець

Мінулы раз сход Нацыянальнага алімпійскага камітэта адбыўся некалькі гадоў таму. Гэта падзея сапраўды вызначае асноўныя кірункі развіцця спартыўнай сферы дзяржавы на цэлы перыяд. Учаснае мерапрыемства не стала выключэннем.

На пачатку сходу вырашаліся кадравыя пытанні. Так, кіраўнік краіны Аляксандр Лукашэнка быў пераабраны на пасаду Прэзідэнта НАК.

СПОРТ СТАЎ ПАПУЛЯРНЫМ

Аляксандр Лукашэнка пачаў са становай прыкладаў працы ў спартыўнай сферы апошніх гадоў. Так, у Беларусі захавана дзяржаўная сістэма падтрымкі фізічнай культуры і спорту, мы працягнулі будаваць і рэканструяваць спартыўныя аб'екты і ў сталіцы, і ў рэгіёнах. Сярод насельніцтва расце папулярнасць здаровага ладу жыцця. Кіраўнік дзяржавы прызнаўся: яму прыемна глядзець, вяртаючыся з працы, як нехта займаецца бегам, нехта — едзе на веласіпедзе, нехта выконвае спартыўныя практыкаванні. Як заўважыў Прэзідэнт, людзі гэта робяць не толькі для таго, каб выглядаць больш прывабна, але і каб быць здаровымі, не пакідаць грошы ў аптэках.

Не менш важнае — для нашага іміджу — дасягненне: Беларусь стала адным са спартыўных цэнтраў Еўразіі. На нашых стадыёнах праходзяць міжнародныя спаборніцтвы самага высокага ўзроўню.

Ёсць у галіне і нявырашаныя пытанні. На жаль, спорт, як адзін з найважнейшых ідэалагічных інструментаў дзяржаўнай палітыкі, так і не стаў для беларусаў крыніцай нацыянальнага гонару і натхнення.

ПРА АДДАЧУ І ВЫНІКІ

— Для спартсменаў у нашай краіне робіцца ўсё неабходнае, але патрэбнай аддачы, адкрыта заяўляю, няма, — канстатаваў Прэзідэнт. Прынамсі, асабліва маланатхняльным стала выступленне нашай каманды на Алімпійскіх гульнях у Рыа.

— У цэлым выступленне каманды — правал! Саракавое месца ў медальным заліку. Хіба гэта адпавядае нашым укладанням у спорт і ўвазе дзяржавы да гэтай сферы? — задаў ён рытарычнае пытанне.

Па словах Прэзідэнта, тут нельга абвінавачваць суддзяў, клімат або неарганізаванасць бразільцаў:

— Усе ж разумелі, што Алімпіяда ў Рыа — не турыстычная прагулка. Гэта найскладанейшы экзамен. І ўсе былі ў роўных умовах. Мы павінны былі быць на галаву вышэй за сваіх сапернікаў, каб не ўзнікала сумненняў у нашай перамозе.

І гэта магчыма. Аляксандр Лукашэнка прывёў у прыклад нашых спартсменаў

наў — Дар'ю Домрачаву, біятланістку, і кідальніка молата Івана Ціхана.

Пераабраны Прэзідэнт НАК асобна спыніўся на кожным з алімпійскіх відаў спорту — ад гульнявых: баскетбола, футбола, валејбола, гандбола да індывідуальных. І там і там вынікі, падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, не здавальняючыя.

— Сёння мы павінны прызнаць, што гэтыя рэзультаты — рэальнае адлюстраванне нерухавасці спартыўных служачых, чыноўнікаў, невысокай кампетэнтнасці трэнераў ды і волі да перамогі атлетаў, — заявіў ён.

Кіраўнік краіны агучыў шэраг задач, вырашэнне якіх дапаможа вывесці айчыны спорт на годны ўзровень. Па-першае, неабходна вызначыць перспектывы, патэнцыйна медальныя, традыцыйныя для нас віды спорту і менавіта ім аказаць асноўную падтрымку. Па-другое, патрабуе кардынальнага паляпшэння сітуацыя ў дзіцяча-юнацкім спорце.

Трэцяя задача адрасавалася Міністэрству адукацыі. Прыведзена яна развіццю студэнцкага спорту, які, на жаль, дагэтуль так і не стаў апорай спорту прафесійнага. Прэзідэнт даручыў выправіць сітуацыю.

Чацвёртая задача прыведзена аптымізацыі сістэмы навучання трэнерскіх кадраў:

— Шчыра кажучы, гэтае пытанне ўжо набіла аскаміну. Мы сотнямі штампуем іх ва ўніверсітэце. Існуе цэлая Вышэйшая школа трэнераў, інстытут перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі. А дзе высакакласныя спецыялісты? Трэба яшчэ разабрацца, хто і чаму там вучыць. І цяперашні рэктар (Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізічнай культуры. — **Заўв. рэд.**), нядаўна назначаны, ён жа сёння віцэ-прэзідэнт НАК, думаю, у гэтым разберэцца.

Што да замежных трэнераў, якія запрашаюцца ў краіну, то Прэзідэнт прызнаўся: ён не супраць запазычання чужога вопыту. Але вакол кожнага з іх павінны расці беларускія кадры.

Пятае даручэнне датычыцца аптымізацыі работы рэспубліканскіх цэнтраў алімпійскай падрыхтоўкі. Шостае — вырашэння праблем у спартыўнай навуцы і медыцыне.

ЗА АЎТАРЫТЭТ ТРЭБА ПАСТАЯЦЬ

Не абышоў кіраўнік дзяржавы і допінгавыя пытанні.

— Усе бачаць, якая ўвага да гэтай тэмы паднімаецца ў свеце, міжнародны спорт ужо каторы год ліхарадзіць ад допінгавых скандалаў. І чым далей, тым горш. На жаль, нас гэтыя праблемы таксама закранулі. Незразумелая вазня з медыкаментамі, мельдоніем, пазбаўленне беларускіх атлетаў медалёў Пекіна і Лондана балюча ўдарылі па нашым аўтарытэце. Тут патрэбна выразна спланаваная праца па прафілактыцы гэтага зла.

Так, цяпер у свеце абмяркоўваецца забарона на ўдзел у Алімпійскіх гульнях спартсменаў, якія раней пападаліся на допінгу. Па словах кіраўніка дзяржавы, нам трэба рабіць больш жорсткімі пакаранні за такія парушэнні, але гэта адна частка праблемы.

— Другая — мы павінны быць гатовы грамадна супрацьстаяць беспадстаўнаму ціску. Пад пагрозай адхілення знаходзіліся нашы цяжкаатлеты. Не даехалі да Рыа весляры. Лёгка атлетыка прыбыла не ў аптымальным складзе, але ж гэта былі патэнцыйныя медалі! Ведаючы ўсю сітуацыю, трэба было спрацаваць на папярэджанне. Частку прэтэнзій Міжнароднага алімпійскага камітэта атрымалася зняць, але глабальна, як высветлілася, федэрацыі не гатовы абараняць самі сябе.

КОЖНЫ ЎЗРОВЕНЬ ВАЖНЫ

Восьмая задача, пастаўленая Аляксандрам Лукашэнкам перад спартыўнай сферай, прыведзена ролі рэгіёнаў у падрыхтоўцы атлетаў.

— Мясцовыя ўлады іграюць значную ролю ў развіцці спорту. Цікавая губерна-тару гэта сфера — і яна будзе развівацца. Будзе падтрымка рэгіёнаў — будучы з'яўляцца новым зоркі. Калі гэтага няма, то ў лепшым выпадку перспектывы атлет пераедзе на новае месца жыхарства, у горшым — кіне займацца з-за таго, што ён нікому не патрэбен.

У працяг гэтай тэмы Прэзідэнт паведаміў: кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта атрымала распараджэнне наконт таго, каб у райвыканкаме быў чалавек, які займаецца спортам. Раней жа была ўпэўненасць, што на раённым узроўні магчыма сумяшчаць кіраўніцтва адукацыяй і спортам. Як паказала практыка, гэта не самы эфектыўны механізм, спортам займаліся па астаткавым прынцыпе.

Дзявятае даручэнне прыведзена групцы спартыўнай інфраструктуры. Так, будуецца сучасныя спартыўныя аб'екты, якія потым нярэдка простаюць без работы. Такую сітуацыю кіраўнік дзяржавы ацаніў адмоўна.

Нарэшце, дзясятая задача датычылася працы спартыўных федэрацый, большасць якіх узначальваюць спецыялісты, якія прыйшлі са сферы спорту.

* * *

Падчас свайго выступлення кіраўнік дзяржавы нагадаў: дзякуючы спорту Беларусь ведаюць у свеце, нам давяраюць правядзенне самых прэстыжных міжнародных спаборніцтваў. У 2019 годзе мы ўпершыню ў гісторыі прыемем такое маштабнае мерапрыемства, як другія Еўрапейскія гульні. Для нас гэта і вялікі гонар, і вялікая, нават велізарная, адказнасць. Важна правесці гэта мерапрыемства на годным узроўні — і тады яно спрацуе на станоўчы імідж Беларусі ў Еўропе і свеце.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

■ Еўрапейскі фармат

Будучыня — за тэхналогіямі

Беларусь можа стаць пляцоўкай для ІТ-супрацоўніцтва членаў ЦЕІ

Аб гэтым учора заявіў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Міхаіл МЯСНІКОВІЧ на пасяджэнні Парламенцкага камітэта парламенцкага вымярэння Цэнтральна-Еўрапейскай ініцыятывы. Галоўнай тэмай сустрэчы стала інтэлектуалізацыя эканомікі ў рэгіёне ЦЕІ, а таксама інавацыйная вытворчасць, кіраванне і развіццё чалавечага капіталу.

— Не магу не закрануць актуальную сёння ў свеце тэму лічбавай трансфармацыі. Беларусь можа выступіць пляцоўкай, інтэлектуальным палігонам для супрацоўніцтва партнёраў ЦЕІ ў ІТ-індустрыі, — адзначыў беларускі сенатар. — У нас ёсць для гэтага вопыт, ёсць для гэтага веды.

Міхаіл Мясніковіч таксама дадаў, што Беларусь шмат чакае ад навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва з краінамі Цэнтральна-Еўрапейскай ініцыятывы. «Пакуль вынікі больш чым сціплыя, хоць яшчэ ў 2009 годзе мы адкрылі ў Акадэміі навук Навуковы цэнтр другаснай сеткі ЦЕІ. Выконваліся хай эпизадныя, але актуальныя сумесныя навуковыя даследаванні, — падкрэсліў спікер верхняй палаты. — На жаль, з 2014 года гэтая работа спынілася наогул у сувязі з праблемамі Міжнароднага цэнтра тэарэтычнай фізікі ў Італіі».

Акрамя таго, старшыня Савета Рэспублікі прапанаваў арганізаваць серыю сустрэч паміж парламенцкімі групамі ЦЕІ. Падобная мера неабходная для «мазгавага штурму» і ўключэння ў трохгадовы план дзеянняў новых мер, накіраваных на паскарэнне супрацоўніцтва ў прыярытэтных сферах, адказу на глабальныя і рэгіянальныя выклікі і пагрозы. Сярод пытанняў для абмеркавання, — інвестыцыйны клімат, прамысловая кааперацыя, інавацыі, тэхналогіі, лічбавая эканоміка і кібербяспека.

— Я лічу, ужо сёння мы з гонарам можам сказаць, што старшынства Беларусі ў ЦЕІ мае вялікі поспех, — адзначыў **намеснік генеральнага сакратара ЦЕІ Эрык ЧЭРНАВІЦ.** — Мы спадзяёмся, што Беларусь у найбліжэйшай будучыні зноў зойме гэтую пасаду.

Цэнтральна-Еўрапейская ініцыятыва — гэта арганізацыя, створаная ў 1989 годзе для садзейнічання развіццю ўстойлівых сувязяў паміж дзяржавамі Цэнтральнай, Заходняй і Усходняй Еўропы ў галіне палітыкі, эканомікі і культуры, а таксама для недапушчэння з'яўлення новых раздзяляльных ліній у еўрапейскім рэгіёне. Сёння ў ЦЕІ налічваецца 18 краін-удзельніц. Беларусь стала членам арганізацыі ў чэрвені 1996 года, а ў 2017-м упершыню прыняла на сябе місію старшынства ў форууме.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. lukashevich@zviazda.by

■ Парламенцкі дзённік

ЗРОБИМ СУМЕСНЫ ПРАДУКТ?

Наша краіна зацікаўлена ў супрацоўніцтве з Тайландам. Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу **Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА** ў час сустрэчы з тайландскай парламенцкай дэлегацыяй адзначыў, што беларускі бок разглядае гэтую краіну як перспектывага, ключавага партнёра ў Паўднёва-Усходняй Азіі.

«За першы квартал беларускі экспарт у Тайланд павялічыўся на 23%. Расце і аб'ём імпарту. Але пакуль гэта не адпавядае патэнцыялу нашых краін. Былі і больш высокія паказчыкі. Таму нам ёсць пра што пагаварыць», — адзначыў Уладзімір Андрэйчанка. У сваю чаргу **другі віцэ-старшыня Нацыянальнага сходу Канадаўскага сходу Каралеўства Тайланд Пірасак ПАРДЖЫТ** выказаў зацікаўленасць у больш цесным супрацоўніцтве парламентаў дзвюх краін. Не менш важным для тайландскага боку з'яўляюцца і пытанні інвестыцый і гандлю. «Спадзяюся, што мы таксама абмяркуем пытанні ў галіне сельскагаспадарчай і ваеннай тэхнікі», — дадаў Пірасак Парджыт.

Паводле слоў Уладзіміра Андрэйчанкі, сур'ёзным імпульсам у далейшым развіцці адносін можа стаць візіт Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка ў Тайланд: «Ён плануецца ў 2018 годзе. Думаю, што нам, парламентарыям, трэба сур'ёзна папрацаваць, каб напоўніць гэты візіт канкрэтным зместам, новымі ідэямі і прапонавамі».

* * *

Намеснік прэм'ер-міністра Уладзімір СЯМАШКА падчас сустрэчы з тайландскай дэлегацыяй выказаў меркаванне пра неабходнасць стварэння беларуска-тайландскай міжрадавай камісіі па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве. Паводле яго слоў, калі такая камісія будзе працаваць сістэмна, тавараабарот будзе вылічацца не дзясяткамі, а сотнямі мільёнаў долараў. Таксама ён прапанаваў не абмяжоўвацца толькі простым гандлем, а пераходзіць да больш складаных формаў узаемадзеяння. «Мы маем вопыт супрацоўніцтва з іншымі краінамі, у тым ліку Паўднёва-Усходняй Азіі. Гэта не проста пастаўка нашай прадукцыі, а стварэнне сумесных прадпрыемстваў па вытворчасці той ці іншай тэхнікі. Пры гэтым мы гатовыя пайсці на максімальны ўзровень лакалізацыі і сумесны прадукт прасоўваць на рынку», — сказаў віцэ-прэм'ер. Акрамя таго, ён падкрэсліў, што, калі Беларусь жаха пра супрацоўніцтва з Тайландам, маецца на ўвазе і тое, што краіна ўваходзіць у Асацыяцыю дзяржаў Паўднёва-Усходняй Азіі з паўмільярдным насельніцтвам — абодвум бакам будзе выгадна выйсці на гэты рынак з сумесным прадуктам.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Ураган, які прайшоў у Маскве і Падмаскоўі, аказаўся самым трагічным за 100 гадоў

Дакладная колькасць пацярпелых і нанесены стыхійай аб'ём шкоды ўдакладняецца. Вядома, што сярод ахвяр ёсць адзін непаўналетні. У сталічным дэпартаменце аховы здароўя паведамлілі, што ў выніку ўрагану ў Маскве — самага смеротнага за апошнія 100 гадоў — пацярпелі амаль 170 чалавек, 146 з іх былі шпіталізаваны, 108 застаюцца ў бальніцах.

Мэй заявіла, што будзе «складанай жанчынай» на перагаворах па брэксіце

Вялікабрытанія, магчыма, выйдзе са складу Еўрасаюна без заключэння здзелкі, калі краіне будуць нявыгадныя ўмовы, заявіла брытанскі прэм'ер-міністр Тэрэза Мэй падчас перадвыбарных тэледабатаў. Падчас выступлення яна не раз паўтарала, што «лепш зусім без здзелкі, чым дрэнная здзелка» — слоган, упершыню агучаны яшчэ ў студзені. «Падчас перагавораў трэба даваць зразумець, што

на здзелку любой цаной ты не пойдзеш, — сказала Мэй. — Я дам зразумець, што я — складаная жанчына».

Каля 70 тысяч бежанцаў прыбылі ў Еўропу морам з пачатку года

Аб гэтым паведаміў афіцыйны прадстаўнік Міжнароднай арганізацыі па міграцыі Джозэл Мілман. «Агенцтва ААН па міграцыі паведамляе, што 69 574 мігранты і бежанцы прыбылі ў Еўропу марскімі шляхамі за перыяд з пачатку года па 28 мая, больш за 80% з іх (58 944 чалавекі) — праз Італію, астатнія — праз Грэцыю, Кіпр і Іспанію», — сказаў ён. Мілман нагадаў, што за той жа перыяд мінулага года ў Еўропу прыбыла 198 346 чалавек. Ён таксама дадаў, што з пачатку гэтага года пры спробе дабрацца да еўрапейскіх берагоў загінулі 1569 чалавек.

У Японіі за тыдзень з-за спякоты шпіталізавалі амаль 750 чалавек

Амаль палова з іх — людзі старэйшыя за 65 гадоў. Найбольшая колькасць пацярпелых — у сталічнай акрузе Токія, у прэфектурах Акінава, Осака, Кіёта, Сайтама, а таксама на востраве Хакайда. Паводле звестак галоўнага метэаралагічнага агенцтва Японіі, гарачае надвор'е захавецца ў наступныя дні на большай тэрыторыі краіны.

КАБ НЕ СТРАЦІЦЬ НАША СЛОВА

Заяўкі на ўдзел у Нацыянальнай літаратурнай прэміі прымаюцца да 1 ліпеня

Яшчэ месяц маюць айчынныя пісьменнікі — творцы, якія пастаянна жывуць у Беларусі і пішуць па-беларуску ці па-руску, і аўтарскія калектывы да 4 чалавек, — каб прадставіць на суд экспертнага савета, а потым і высокага журы свае кнігі ці творы, што пачылі свет на працягу 2016 года.

Нацыянальная літпрэмія сёлета будзе ўручацца трэці раз падчас Свята беларускага пісьменства ў Полацку. Пераможцы конкурсу будуць вызначаныя ў сямі намінацыях — за лепшыя кнігі прозы, паэзіі, драматургіі, публіцыстыкі, літаратурнай крытыкі, твор для дзяцей і найлепшы дэбют. Заснавальнікамі прэміі выступілі міністэрствы інфармацыі, культуры, адукацыі, Мінгарвыканкам і Саюз пісьменнікаў Беларусі.

Фота Юлія ПРАСЕЦКА

— Сама прэмія была заснаваная для развіцця айчыннай літаратуры, больш шырокага інфармавання пра вынікі працы твораў, — гаворыць першы намеснік міністра інфармацыі Ігар ЛУЦКІ. — Пераможцам у кожнай з намінацый уручаецца дыплом, сімвал прэміі і грашовая ўзнагарода. Сама прэмія не стаіць на месцы, развіваецца. Спадзяюся, на-

лета мы створым адмысловы інтэрнэт-сайт, дзе будуць прадстаўлены ўрыўкі з кніг-пераможцаў, шорт-лісты. На партале можна будзе знайсці поўную інфармацыю пра прэмію.

Дарэчы, арганізатары адзначаюць неймаверную актыўнасць айчынных аўтараў, якія пішуць для дзяцей: менавіта ў гэтай намінацыі на конкурс летась і ўжо сё-

лета было прадстаўлена найбольш работ. Непакіць жа мала колькасць сапраўды знакавых, рэзанансных раманаў. А вось дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» Аляксей БАДАК звярнуўся да журналістаў з просьбай уважлівей ставіцца да айчыннай літаратуры, актыўней расказваць пра новыя кнігі на старонках СМІ, бо не кожны пісьменнік здольны сам «раскручваць» свае творы.

— Нацыянальная літаратурная прэмія асабліва. Ёй мы падтрымліваем беларускія літаратурныя традыцыі, якія маюць глыбокі карані, і хочам, каб нашы пісьменнікі ў сваіх творах выяўлялі мясцо-

вае гучанне, нашу нацыянальную свядомасць. Я думаю, што гэтыя рысы твораў будзе таксама ўлічваць журы пры вызначэнні пераможцаў, — разважае першы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена СТЭЛЬМАХ. — Каб падаць заяўку на ўдзел у конкурсе, мала прадставіць толькі кнігу. Важна паказаць, што яна была прыхільна прынята чытачом і атрымала грамадскае гучанне. На твор павінны быць напісаны рэцэнзіі, водгукі ў друкаваных і інтэрнэт-СМІ.

Ужо сёння на адрас аргкамітэта прэміі даслана каля 30 заявак (ужо дасягнуты леташні ўзровень), але пісьменнікі яшчэ маюць шанец прыняць удзел у гэтым знакавым конкурсе. Як расказаў член экспертнага савета конкурсу, літкансультант Саюза пісьменнікаў Беларусі Георгій МАРЧУК, эксперты ўжо пачалі знаёміцца з прадстаўленымі кнігамі.

З поўнай інструкцыяй аб конкурсе можна пазнаёміцца на сайце Міністэрства інфармацыі.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

ЗАРЯБЛЯЙ АДПАЧЫВАЮЧЫ

Ва ўсерасійскі дзіцячы цэнтр «Арляня» Краснадарскага краю адправіліся працаваць байцы выязнога сэрвіснага студэнцкага атрада Гомельскага абкама БРСМ.

За летні перыяд там бабываюць больш як 50 маладых людзей. Умовамі дагавора прадугледжана бесплатнае пражыванне і трохразовае харчаванне за кошт боку, які прыняў іх на работу. Акрамя працоўных будняў, іх чакае і адпачынак: экскурсійныя паездкі, адпачынак на Чорным моры, конкурсы і спаборніцтвы. Дарэчы, гомельскія студэнты — каля 120 чалавек — у Расіі будуць працаваць яшчэ і ў складзе сельскагаспадарчых атрадаў. Першы сакратар абкама БРСМ Ігар ЗАВАЛЕЙ адзначае, што міжнароднае супрацоўніцтва ў рамках студатрадаўскага руху актыўна развіваецца:

— Усё гэта, несумненна, дапамагае набыць мноства новых сяброў і ўражанні на ўсё жыццё.

Падчас трэцяга працоўнага семестра «Лета-2017» штаб студатрадаў плануе працаўладкаваць каля 10 тысяч студэнтаў Гомельшчыны. Традыцыйна гэта будуць сэрвісныя, будаўнічыя, педагагічныя, медыцынскія і іншыя студатрады. Галоўная мэта, якую ставяць перад сабой арганізатары, — уладкаваць кожнага маладога чалавека, які жадае папрацаваць летам.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

УСКОЧЫЦЬ У АПОШНІ ВАГОН...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У Рэспубліканскім інстытуце кантролю ведаў канстатуецца: больш як трэцяя частка абітурыентаў рэгіструюцца на чатыры дысцыпліны. Агульная колькасць аформленых чалавека-тэстаў перавышае 281 тысячы. На тэсціраванне па матэматыцы запісаліся крыху больш як 46 тысяч чалавек, па фізіцы — больш як 27 тысяч, столькі ж — на хімію. Больш як 26 тысяч будуць здаваць замежныя мовы і гэтак далей.

Да завяршэння рэгістрацыі, гэта значыць да 1 чэрвеня, у абітурыента ёсць права здаць пропуск ці змяніць кола экзаменацыйных дысцыплін. Для гэтага трэба звярнуцца ў пункт рэгістрацыі з пропускам па тым прадмеце, які трэба змяніць, і аформіць пропуск для ўдзелу ў ЦТ па іншай дысцыпліне. У выпадку страты пропуска на ЦТ абітурыенту таксама трэба звяртацца ў пункт рэгістрацыі, каб атрымаць яго дублікат.

Нагадаем, што новымі правіламі прыёму прадугледжаны тры рэзервовыя дні для здачы ЦТ: сёлета гэта 6, 8 і 10 ліпеня. Але арганізатары ЦТ папярэджваюць: да здачы тэст-іспытаў у рэзервовы дзень будуць дапушчаны

толькі тыя абітурыенты, якія зарэгістраваліся ў вызначаныя тэрміны (з 2 мая па 1 чэрвеня) і змогуць даказаць, што ў іх былі сур'ёзныя прычыны для пропуску экзамену (гэта можа быць, напрыклад, хвароба, удзел у міжнародных спаборніцтвах ці фестывалях, важная службовая камандзіроўка). У тым выпадку, калі абітурыенты ўдзельнічалі ў ЦТ у асноўны дзень, але не змаглі дапісаць сваю работу з-за пагаршэння стану здароўя, яны таксама змогуць скарыстацца рэзервовым днём. Для аказання абітурыентам медыцынскай дапамогі ва ўсіх пунктах правядзення тэсціравання арганізуюцца дзяжурствы медыцынскіх работнікаў, таму такія выпадкі фіксуюцца непасрэдна на месцы.

Больш як трэцяя частка абітурыентаў рэгіструюцца на чатыры дысцыпліны.

Карыснай для маладых людзей можа аказацца і наступная інфармацыя. У тым выпадку, калі абітурыент не можа асабіста зарэгістравацца для ўдзелу ў ЦТ (сітуацыі ў жыцці могуць быць самыя непрадказальныя), зрабіць гэта за яго можа законны прадстаўнік: ён павінен прад'явіць у пункце

рэгістрацыі дакумент, які пацвярджае яго асобу і статус законанага прадстаўніка, а таксама копію дакумента, што пацвярджае асобу абітурыента, завераную натарыяльна. Акрамя таго, законны прадстаўнік абітурыента можа дзейнічаць на падставе даверанасці, заверанай натарыяльна.

Цэнтралізаванае тэсціраванне па беларускай мове стартуе ў краіне ў панядзелак — 12 чэрвеня. Рускую мову абітурыенты будуць здаваць 14 чэрвеня, грамадазнаўства — 16 чэрвеня, матэматыку — 18 чэрвеня, біялогію — 20 чэрвеня, замежную мову (англійскую, нямецкую, французскую, іспанскую, кітайскую) — 22 чэрвеня, хімію — 24 чэрвеня, фізіку — 26 чэрвеня, гісторыю Беларусі — 28 чэрвеня, географію — 30 чэрвеня, сусветную гісторыю найноўшага часу — 2 ліпеня.

Атрымаць сертыфікаты абітурыенты змогуць у пунктах правядзення ЦТ з 10 ліпеня, а ўдзельнікі тэсціравання ў рэзервовыя дні (яно праводзіцца на базе БДУ) — з 13 ліпеня. Сертыфікаты цэнтралізаванага тэсціравання будуць дзейнічаць цяпер два гады — і гэта яшчэ адно з важных новаўвядзенняў прыёмнай кампаніі.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

■ Будзь у курсе!

ДАРОГУ — ВАЕННАЙ КАЛОНЕ

Будуць уносіцца часовыя абмежаванні для транспарту

У сувязі з меркаваным правядзеннем парада войскаў Мінскага гарнізона па 15 чэрвеня на аэрадроме «Ліпкі» будуць праводзіцца трэніроўкі механізаванай калоны.

У дзяржаўным прадпрыемстве «Мінсктранс» паведамлілі, што выезд тэхнікі механізаванай калоны будзе ажыццяўляцца па маршрутах: баявых машын на колавых рухачах і аўтамабільнай тэхнікі для перавозкі механікаў, кіроўцаў: вуліцы Заснавальнікаў, Скарыны, МКАД, аэрадром «Ліпкі»; баявых машын на гусенічных рухачах: вуліца Заснавальнікаў, вядук праз чыгуначныя пуці, далей па лясной дарозе да аэрадрома «Ліпкі». Пачатак руху калоны для трэніровак на аэрадроме «Ліпкі» запланаваны 30 мая, 6, 13 чэрвеня ў 5.30. Вяртанне з аэрадрома «Ліпкі» 1, 8, 15 чэрвеня а 20.00. Час праходжання маршрутаў складзе каля 40 хвілін.

У перыяд перамяшчэння тэхнікі механізаванай калоны па трасе яе следавання па ўказанні супрацоўнікаў сталічнай Дзяржаўтаінспекцыі будуць уведзены часовыя абмежаванні руху ўсіх відаў транспарту. На перыяд увядзення абмежаванняў аператыўна будуць унесены змяненні ў трасы маршрутаў гарадскога і прыгараднага пасажырскага транспарту.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Зямля засмягла

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Тут складваюцца спрыяльныя ўмовы для з'яўлення ўсходаў цёплалюбовых культур, рыхлення глебы, міжраджэяў, абганання бульбы. Панаванне сухога надвор'я спрыяе прывядзенню кармаўборачных работ.

У найбліжэйшы час з-за лакальнага характару чаканых дажджоў увільгатненне глебы істотна не палепшыцца.

31 мая надвор'е будзе вызначаць атмасферныя франты, якія перамяшчаюцца з Балтыйскага мора. Ноччу пераважна па паўночна-заходняй палове, раніцай і днём на большай частцы тэрыторыі пройдуць кароткачасовыя дажджы, у асобных раёнах прагрымяць навальніцы. У дзённыя гадзіны па паўночным захадзе краіны чакаецца моцны парывісты вецер. Тэмпература паветра мінімальная ноччу будзе знаходзіцца ў межах ад +8 °С па паўночным усходзе да +17 °С па захадзе краіны; максімальная днём +20—27 °С, па паўднёвым усходзе да +29 °С.

1 чэрвеня ноччу Беларусь застанеца пад уплывам атмасферных фронтаў, якія сыходзяць на ўсход, днём з поўначы Скандынаўскага паўвострава пачне паступаць больш свежая паветраная маса. Пахаладае. Ноччу ў асобных раёнах, днём на большай частцы тэрыторыі пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра мінімальная ноччу +9—15 °С, максімальная днём +13—20 °С, па паўднёвым усходзе да +22 °С.

2 чэрвеня надвор'е абумовіць зона павышанага ціску, і толькі днём на паўночным усходзе краіны чакаецца перамяшчэнне малаактыўнага атмасфернага фронту. Пераважна без ападкаў, толькі днём па паўночным усходзе пройдуць кароткачасовыя дажджы, магчымы навальніцы. Тэмпература паветра мінімальная ноччу +3—10 °С; максімальная днём +13—20 °С, па паўднёвым захадзе да +23 °С.

Як зазначылі ў Рэспубліканскім гідрометэаралагічным цэнтры, нягледзячы на няўстойлівае надвор'е ў апошнія дні мая і першыя чэрвеня, тэмпературны фон блізка да кліматычнай нормы.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Чорны бізнес на кватэрах

Правахоўным органам стала вядома, што 47-гадовы віцэблжнін незаконна зарабляў перапродажам кватэр.

— Мужчына распрацаваў схему падману даверлівых грамадзян: знаходзіў адзіночкі уладальнікаў непрыватызаваных кватэр, уваходзіў да іх у давер і арганізоўваў заключэнне фіктыўных шлюбаў паміж пацярпелымі і членамі сваёй сям'і. А пасля дапамога з прыватызацыяй нерухомай мацы, афармляючы права ўласнасці на імя сваёй сваякоў, — паведаміў падрабязнасці дзейнасці лжэпрадпрыемальніка намеснік начальніка ўпраўлення Дэпартаменту фінансавых расследаванняў КДК па Магілёўскай вобласці Аляксандр ШАРОВІКІН.

— Было ўстаноўлена, што гэты грамадзянін займаўся незаконным бізнесам на працягу 8 гадоў, — дала афіцыйны прадстаўнік УСК па Магілёўскай вобласці Аксана САЛЯНЮК. — На сваёй падпольнай дзейнасці мужчына зарабіў каля 450 тысяч рублёў.

У дачыненні да чорнага рыэлтара распачаты крымінальныя справы па артыкулах 209, частка 3 (махлярства), і 233, частка 2 (незаконная прадпрыемельная дзейнасць). Яму прад'яўлена абвінавачванне, і ён узяты пад варту. У лік пагашэння нанесенай ім шкоды на маёмасць (грашовыя сродкі, залатыя вырабы, аўтамабіль, аб'екты нерухомай мацы на агульную суму 57 тысяч рублёў) накладзены арышт.

Упраўленне Дэпартаменту фінансавых расследаванняў па Магілёўскай вобласці просіць усіх, хто «трапіў на вудачку» гэтага ілжэрыэлтара, звяртацца па тэлефонах у Магілёве (0222) 25-09-00 (кругласутачна), 25-30-65 (з 9.00 да 18.00).

Перцы да Расіі не даехалі

Магілёўскія мытнікі прадухілілі спробу незаконнага вывазу на тэрыторыю Расіі 107 тон плодагародніннай прадукцыі. У Клімавіцкім раёне былі затрыманы дзве машыны, якія везлі 40 тон свежых яблыкаў з Польшчы, і чатыры фуры з 67 тонамі свежых памідораў і перцаў з Турцыі.

— Пры правядзенні праверкі было ўстаноўлена, што тавар перамяшчаўся па неспраўднёных таварасуправаджальных дакументах, дзе пунктамі дастаўкі былі пазначаны беларускія гарады, — растлумачылі на Магілёўскай мытні.

Прадукцыя на суму 240 тысяч беларускіх рублёў канфіскавана. У адносінах да парушальнікаў распачаты адміністрацыйныя працэсы (частка 4 артыкула 12.17 КаАП Рэспублікі Беларусь).

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

■ Педсавет

ТУТ ЖЫВЕ ЗАХАПЛЕННЕ

Як вясковая школа трымае ў тонусе сваіх выхаванцаў

Наведаць сярэдняю школу-сад у агра-гарадку Пятрэвічы давялося невыпадкова. Сюды з'ехаліся кіраўнікі і педагогі школ з усяго Навагрудскага раёна. Арганізатары прапанавалі гасцям турград і медыяэкскурс, пазнаёмлілі з клубам па інтарэсах і школай мастацтваў і нават згулялі ў шашкі на падлозе.

Здаецца, што кожны вучань гэтай школы мае нейкія здольнасці. І, што самае важнае, з задавальненнем іх дэманструе. Тут вам і вакальныя нумары, і вершы-байкі, і тэатральныя пастапоўкі.

— Хоць мы і вясковая школа, але ад жыцця не адстаём, шукаем новыя формы правядзення вольнага часу, — падзялілася намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце Аксана ЗАСАДЗІНСКАЯ. — Напрыклад, выкарыстоўваем рэаліці-тэку. Гэта шэраг творчых пляцовак, дзе можна ўбачыць работу па інтарэсах ужывую, а не проста паказаць відэафільм.

Вось пляцоўка «Фантазія», дзе школьнікі робяць цікавыя рэчы, вась школа мастацтваў, а вась незвычайная пляцоўка на школьным калідоры, дзе можна згуляць у вялізныя шашкі. Малодшыя школьнікі запрасілі класці ім партыю. Госці-педагогі з радасцю далучыліся да гульні.

— У нашай школе ёсць многа чаго, каб заняць дзяцей, — кажа дырэктар Сяргей ГІРЫНОВІЧ. — Ёсць танцавальныя калектывы, які добра выступілі на рэспубліканскім конкурсе, ёсць тэатральная майстэрня, у якой удзельнічаюць і педагогі. Мы, як адна сям'я, жывём.

Пятрэвічы — невялікая вёска, хоць і аграгарадок. Школа таксама далёка не новая, пабудавана ў пачатку 70-х. Наведвае яе дзесьці сто дзяцей разам з дашкольнікамі. Не так

ужо і мала, хоць возяць сюды з навакольных вёсак. На думку начальніка ўпраўлення адукацыі Навагрудскага райвыканкама Алега АНІКЕВІЧА, школа забяспечвае не толькі навучальны працэс, гэта яшчэ і месца, дзе праходзіць культурнае жыццё вясцоўцаў. А для дзетак яшчэ і магчымасць заняць свой вольны час. Яны нават пасля вучобы не пакінулі сам-насам са сваімі праблемамі.

— Для нас гэта прыярытэтны кірунак работы, — зазначыў Олег Анікевіч, — таму важную ролю надаём суботам, калі вучні і настаўнікі могуць нефармальна сустрэцца, бавіць час, рабіць карысныя справы.

Больш таго, вясковыя школьнікі яшчэ могуць і нешта зарабіць. Напрыклад, нядаўна яны дапамагалі мясцоваму лясніцтву ў пасадцы лесу, здаюць макулатуру, металалом. На заробленыя грошы набываюць матэрыял для творчасці, выязджаюць на экскурсіі.

Кіраўнікі іншых школ прыгадалі нямаля творчых сустрэч з вучнямі Пятрэвіцкай школы. Гэта і турыстычныя злёты, і конкурсы, і агульныя паходы. Успомнілі пра валејбол для мам, валанджёрскі рух, дабрачынныя акцыі. Каб не вучні школы, можа, так ніхто і не адрадыў бы ў вёсцы крынічку.

Іх справа — даглядаць помнікі загінулых на вайне. Дарэчы, у гонар 75-годдзя партызанскага руху на Навагрудчыне каля школы закладзена алея Памяці. Школьнікі далучылі да гэтай акцыі і ўдзельнікаў семінара.

Ёсць у школе і атрад «Супраць наркатыкаў». Дзяўчаты самі пішуць песні і выступаюць на кожным мерапрыемстве, а таксама па-за межамі школы.

Праблем з педагогічнымі кадрамі ў школе няма, як і наогул у раёне, адзначыў Олег Анікевіч. Апошнім часам тут назіраецца такая тэндэнцыя — вяртаюцца спецыялісты, якія адпрацавалі ў іншых раёнах, але родам з Навагрудчыны. Тут заўсёды гатовы падтрымаць педагогаў. Напрыклад, у райцэнтры адкрыты два інтэрнаты для маладых спецыялістаў, праведзена рэканструкцыя. Што датычыцца школ, то ў раёне ўжо адбылася неабходная на гэты час аптымізацыя. Памянашце колькасць навучальных устаноў сёлета не плануецца.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@vziazda.by

Фота Надзеі БУЖАЎ.

■ Фестывалім!

«Вы нас гадавалі»

Пад знакам творчасці Янкі Купалы і Якуба Коласа пройдзе Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-2017»

Ужо на гэтым тыдні гасцей будзе вітаць адно з найбольш значных свят, што вызначаюць культурную прастору нашай краіны, — Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-2017». Сёлета ён пройдзе ўжо сямнаццаты раз. На працягу некалькіх дзён — з 1 па 3 чэрвеня — на галоўных канцэртных пляцоўках года пройдзюць шматлікія канцэрты і творчыя сустрэчы.

Знакавая дата — 135-годдзе з дня нараджэння народных паэтаў Беларусі Янкі Купалы і Якуба Коласа — стане лейтматывам урачыстай дзеі. Творчасць класікаў узняла беларускую літаратуру на еўрапейскі ўзровень. Дзякуючы плённай працы, таленту, шматграннай дзейнасці народныя паэты застаюцца значнымі фігурамі і іх творчасць вартая сэнна асаблівага ўшанавання.

1 чэрвеня

У першы фестывальны дзень у Мінскім абласным драматычным тэатры пройдзе творчая вечарына «З'яднаныя любоўю да зямлі сваёй». Падчас яе будзе прэзентаваны зборнік драматычных твораў «Францыск Скарына і сучаснасць» — (адмыслова да 500-годдзя беларускага кнігадрукавання кожны ахвотны літаратар мог паўдзельнічаць у конкурсе, даслаўшы сваю п'есу пра Скарыну). Таксама

2 чэрвеня

Нацыянальны акадэмічны канцэртны аркестр Беларусі пад кіраўніцтвам народнага артыста Беларусі, прафесара Міхаіла Фінберга будзе суправаджаць выступленні ўдзельнікаў заключнага, III тура Нацыянальнага конкурсу маладых выканаўцаў беларускай эстраднай песні. Пачатак конкурсна-канцэртнай праграмы, якая адбудзецца на сцэне Амфітэатра, у 17.00.

Аматары тэатральнага мастацтва змогуць убачыць спектакль

«Паўлінка» ў пастапоўцы Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы. Трэба адзначыць, што найстарэйшая тэатральная работа, якая карыстаецца асаблівай любоўю ў глядачоў, на маладзечанскай сцэне будзе прадстаўлена ўпершыню. Пачатак спектакля ў 19.00 у канцэртнай зале Палаца культуры.

Урачыстае адкрыццё песенна-музычнага форуму пройдзе на сцэне Летняга амфітэатра 2 чэрвеня ў 21.30. Прэм'ера канцэрта «Купала і Колас. Вы нас гадавалі», прысвечанага 135-годдзю з дня нараджэння народных паэтаў Беларусі Янкі Купалы і Якуба Коласа, прадставяць Нацыянальны акадэмічны канцэртны аркестр Беларусі і салісты аркестра. Мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор праграмы — Міхаіл Фінберг.

Акрамя таго, глядачы стануць сведкамі нараджэння новых зорак на беларускім песенным небасхіле — другі фестывальны дзень завершыць цырымонія ўзнагароджвання лаўрэатаў конкурсу маладых выканаўцаў.

Святочны феерверк стане яркай кропкай адкрыцця фестывалю.

3 чэрвеня

Трэці фестывальны дзень распачнецца «Спартыўным калейдаскопам». У праграме: легкаатлетычны прабег, спаборніцтвы па пляжным валејболе і футболе, выступленне спартсменаў БДУФК, дзіцячая спартландыя, майстар-класы па відах баявога майстэрства, спартыўнай гімнастыцы, танцах. Пачатак спартыўных мерапрыемстваў, якія пройдуць у гарадскім парку і на стадыёне пляжных відаў спорту, у 9.00.

Паэтычная гасцёўня «Красуй, Беларусь» з удзелам беларускіх паэтаў збярэ прыхільнікаў літаратуры ў малой зале Палаца культуры ў 14.00.

На сцэне канцэртнай залы Палаца культуры пройдзе гала-канцэрт «Маладзічок» запальвае зоркі, які распачнецца ў 15.00.

Канцэрт-закрыццё XVII Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-2017» пройдзе на галоўнай пляцоўцы — Летнім амфітэатры — у 21.30. Праграма будзе прысвечана 45-годдзю ансамбля «Сябры». Мастацкі кіраўнік і вядучы канцэрта — народны

артыст Беларусі Анатоль Ярмоленка. Удзел у канцэртнай праграме прымуць зоркі беларускай і расійскай эстрады.

Падрабязную праграму і спіс усіх мерапрыемстваў фестывалю можна знайсці на сайце www.festyval.by.

На працягу двух фестывальных дзён — 2 і 3 чэрвеня — разгорнуць работу адкрытыя пляцоўкі, выстаўкі-продажы, якія размесцяцца на Цэнтральнай плошчы, вуліцы Прытыцкага, у гарадскім парку культуры і адпачынку імя Перамогі.

«Фестывальная талака» прапануе гараджанам і гасцям горада выступленні творчых калектываў Маладзечанскага рэгіёна. Выстаўка дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва народных майстроў і ўмельцаў горада і раёна, майстроў — гасцей фестывалю будзе прадстаўлена на пляцоўцы «Фестывальная сядзіба». Творчыя работы мастакоў Маладзечаншчыны будуць прадстаўлены ў Палацы культуры на экспазіцыі «Мой родны кут, як ты мне мілы», а ў гарадскім парку пройдзе «Мастацкі пленэр».

Знойдуць сабе заняткі ў святочных дні таксама дзеці і моладзь, наведаўшы гульніва-забаўляльную пляцоўку «Свет дзяцінства», на якой, дарэчы, 3 чэрвеня пройдзе свята фарбаў.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. nina@vziazda.by

ТЭМА ТЫДНЯ

АПТЫМІЗАЦЫЯ Ў ІНТАРЭСАХ ВУЧНЯЎ

2
стар.

Напоўніць зместам новую форму

5
стар.

Лёс адной школы

8
стар.

Там, дзе раслі старыя таполі...

Закрыць нельга пакінуць. Варыянты магчымыя

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Закрыццё ў вёсках малакамплектных школ заўсёды праходзіць надзвычай балюча, прычым як для саміх дзяцей і іх бацькоў, так і для школьных педагогаў. Усё ж такі сельская школа застаецца адукацыйным і культурным цэнтрам жыцця вяскоўцаў. І сам факт яе закрыцця ставіць пад пытанне перспектывы далейшага існавання населенага пункта...

Міфы пра індывідуальны падыход

Дзесяць вучняў у класе — гэта многа ці мала? А калі ў класе навучаюцца ўсяго два—тры ці пяць дзяцей? І колькі

ўвогуле вучняў павінна быць у 10-х і 11-х класах, каб старшую ступень школы можна было захаваць? Адназначнага адказу на гэтыя пытанні не можа быць, бо ў кожнага зацікаўленага боку — свая праўда. На думку бацькоў школьнікаў, малая напаяльнасць класа — гэта, хутчэй, вялікі плюс, бо, калі ўсе дзеці ў педагога навідавоку, можна спадзявацца на індывідуальны падыход. Да таго ж у малакамплектнай школе звычайна пануе амаль «сямейная атмосфера». І за падвоз дзяцей у суседнюю вёску не трэба хвалявацца...

4
стар.

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ!

КАВАРНЫЯ НІТРАТЫ

Якасць пітной вады ў вясковых калодзежах выклікае заклапочанасць

Ёсць такое меркаванне, што вада з калодзежа самая смачная і чыстая. Да названага стэрэатыпа прыклалі руку нават пісьменнікі і паэты. Шмат прыгожых слоў было сказана пра сцюздзеную калодзежную ваду. Яна, вядома, таго вартая. Тым больш што ў былыя часы калодзеж быў адзінай крыніцай пітной вады ў сельскай мясцовасці. Зараз многае памянлася.

Маніторынг

Санітарныя ўрачы па ўсёй краіне б'юць трывогу. Надта часта ў пробах вады выяўляюцца нітраты. У пагоні за высокай рэнтабельнасцю сельгаспрадпрыемствы

ЗВЯЗДА

ўносяць пад пасевы тоны мінеральных угнаенняў. Дождж змывае з палёў названыя рэчывы, яны трапляюць у рэкі і азёры, у падземныя воды. Такім чынам нітраты лёгка аказваюцца ў калодзежах. Усё сказанае характэрна і для аднаго з самых маленькіх раёнаў краіны — Жабінкаўскага. Тут 40 працэнтаў вясковага насельніцтва ўжывае ваду неводаправоднага паходжання.

З галоўным дзяржаўным санітарным урачом раёна Надзеяй ШОСЦІК праглядаем справаздачы аб выніках маніторынгу вады ў вёсках. Цікава, што нават на суседніх падворках карціна можа кардынальна адрознівацца. У аднаго вяскоўца вада цалкам чыстая, у другога — з нітратамі, а то і з бактэрыямі. Таму нельга сказаць, што той ці іншы населены пункт

мае прыгодную да ўжывання пітную ваду, а іншы — наадварот.

— Многае залежыць ад выканання правілаў пры будаўніцтве калодзежа, — расказвае Надзея Шосцік. — Шэраг калодзежаў выкапаны даволі даўно бацькамі альбо дзядзямі цяперашніх гаспадароў домаўладанняў. Некаторыя не паклапаціліся, каб захаваць патрэбную адлегласць ад хлявоў, не ўлічвалі ўхіл — калодзеж не павінен размяшчацца ніжэй за гаспадарчыя пабудовы — не адступілі далёка ад выгравной ямы. І самае галоўнае, перш чым пакласці калодзежныя колцы-трубы, неабходна абсталяваць так званы гліняны замок. Слой гліны патрэбны, каб не прапускаць у калодзеж шкодныя рэчывы. Калі гэтыя патрабаванні парушаны, можна чакаць адмоўных вынікаў даследавання.

3
стар.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Беларусы прадставяць інавацыі

У расійскай сталіцы абмеркавалі дэталі падрыхтоўкі да Форуму рэгіёнаў

У мінулыя пятніцу ў Маскве ў Савеце Федэрацыі Федэральнага Сходу Расіі прайшло сумеснае беларуска-расійскае пасяджэнне арганізацыйных камітэтаў па падрыхтоўцы і правядзенні чацвёртага Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

Падчас пасяджэння абмяркоўваліся практычныя пытанні падрыхтоўкі да форуму, работа секцыйных і пленарнага пасяджэнняў, спецыялізаваныя і іншыя мерапрыемствы. Таксама падчас форуму адбудзецца пасяджэнне Міжпарламенцкай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі і Савета Федэрацыі Федэральнага Сходу Расіі па міжрэгіянальным супрацоўніцтве.

Асабліва ўвага падчас пасяджэння была ўдзелена спецыялізаванай выстаўцы. Мяркуюцца, што ў ёй возьмуць удзел больш за 60 беларускіх арганізацый, якія прадставяць інавацыйныя высокатэхналагічныя прадукты і тэхналогіі, сумесныя беларуска-расійскія распрацоўкі. Акрамя таго, у рамках форуму на базе Дзельскага і культурнага комплексу Пасольства Рэспублікі Беларусь у Расійскай Федэрацыі пройдуць Дні беларускай навукі.

Грамадскія аб'яднанні спрыяюць інтэграцыі

Такую думку выказала віцэ-спікер верхняй палаты

Мар'яна ШЧОТКІНА, намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, старшыня Беларускага саюза жанчын, падчас рабочай паездкі ў Магілёўскую вобласць прыняла ўдзел у пасяджэнні рабочай групы па каардынацыі ўзаемадзеяння Масквы і нашай краіны.

Удзельнікі пасяджэння абмеркавалі перспектывы гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва Рэспублікі Беларусь і горада Масквы, асобныя аспекты правядзення ў Маскве чацвёртага Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі. Акрамя таго, падчас сустрэч было падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве паміж Тульскай абласной грамадскай арганізацыяй «Саюз жанчын Расіі» і Магілёўскай абласной грамадскай арганізацыяй «Беларускі саюз жанчын».

«Калі мы гаворым пра Саюзную дзяржаву, яднанне народаў Беларусі і Расіі, нельга забываць, што важным складнікам супрацоўніцтва з'яўляюцца не толькі пагадненні паміж прадпрыемствамі, законодаўчай уладай, але і паміж грамадскімі аб'яднаннямі, — падкрэсліла Мар'яна Шчоткіна. — У палітыцы заўсёды існуюць рознагалосці, робяцца крокі для пастаяннага пошуку кансэнсусу, а жанчын усяго свету аб'ядноўваюць агульныя інтарэсы — мір, здароўе, сям'я, дзеці, стабільнасць і бяспека. Усе гэтыя каштоўнасці з'яўляюцца залогам моцнага ўзаемавыгаднага партнёрства любога ўзроўню».

Новае прызначэнне

Яго атрымала намеснік старшыні Савета Рэспублікі

У мінулы чацвер, 25 мая, Аляксандр Лукашэнка падпісаў Указ №181 «Аб нацыянальным каардынатары па дасягненні Мэт устойлівага развіцця».

Стварэнне ў Беларусі інстытута нацыянальнага каардынатора сведчыць пра імкненне нашай краіны да дасягнення Мэт устойлівага развіцця, узгодненых кіраўнікамі дзяржаў свету на саміце ААН 2015 года. Нацыянальным каардынатарам па дасягненні Мэт устойлівага развіцця прызначана намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Мар'яна Шчоткіна.

Вераніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

ДАЦЬ МАГЧЫМАСЦЬ ПРАЦАВАЦЬ НА ЗЯМЛІ

Сенатар Уладзімір Панцюхоў лічыць, што аживіць «чарнобыльскія» раёны дапаможа развіццё фермерства

Фота БЕЛТА.

У Яноўскім сельсавеце паўстала балючае пытанне: закрываць школу ці не? Вядома, што мясцовыя жыхары рашуча выказаліся супраць і звярнуліся з гэтым да Уладзіміра ПАНЦЮХОВА, старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па эканоміцы, бюджэце і фінансах.

Прычына, як высветлілася, хаваецца не ў раўнадушшы ўлады, а ў дэмаграфічнай сітуацыі раёна. Насельніцтва сельсавета — каля 860 чалавек.

Нарадзілася ў гэтым годзе ўсяго двое. У школе ў дзясатым класе вучыцца адзін чалавек, у першым будзе столькі ж. Таму пытанне паўстала іншым чынам: як з дапамогай ільгот, стварэння працоўных месцаў зацікавіць моладзь, каб яна прыезджала і заставалася ў «чарнобыльскіх» раёнах?..

Уладзімір Панцюхоў вылучаны ад чатырох раёнаў — Чэрыкаўскага, Чавускага, Касцюковіцкага і Краснапольскага Магілёўскай вобласці. Кожны з іх у той ці іншай ступені можна аднесці да «чарнобыльскіх», але два найбольш выяўленыя — Касцюковіцкі і Краснапольскі. Менавіта іх наведваў сенатар, дзе ўзяў удзел у адзіным дні інфармавання, а таксама правёў прыём грамадзян і прамую тэлефонную лінію ў Яноўскім і Пралетарскім сельсаветах.

Па словах парламентарыя, жыхары гэтых раёнаў звярталіся да яго з пытаннямі аб выкананні сацыяльных стандартаў: каб своечасова прывозілі прадукты, функцыянаваў транспарт, прыязджаў цырульнік. Так, у Яноўскім сельсавеце людзі звярнуліся праз неабходнасць прайсці медыцынскае абследаванне. Яны хочучы, каб машына «Чырвонага крыжа», адпаведна абсталяваная, разам са спецыялістамі магла ў вызначаны дзень прыехаць, каб дактары правярылі ў пажылых жыхароў сельсавета ціск, сэрца, шчытападобную залозу.

Падчас прамой тэлефоннай лініі да Уладзіміра Панцюхова звярнулася пенсіянерка 1940 года нараджэння, якая сказала, што яе абакралі. Паштальёнка прынесла пенсію і ўсю яе забрала. Навошта? Сказала, што за аплату камунальных паслуг —

вываз бытавых адходаў. Аказалася, што жыхарка насамрэч адмаўлялася плаціць доўгі час, хоць гэта абавязковая плата. «Недагляд улад тут у тым, што яна не плаціла за 2015, 2016 і 2017 год, а суму забралі за адзін раз, а не часткамі. Жанчына не разлічвала на такое і паскардзілася, што ёй на хлеб грошай не хопіць, — расказвае Уладзімір Панцюхоў. — Гэты выпадак толькі пацвярджае, што трэба больш пільна весці тлумачальную работу з насельніцтвам. Тады і крыўдаў на мясцовыя ўлады не будзе».

Асобнае пытанне, якое абмяркоўвалася падчас адзінага дня інфармавання, — меркаванне людзей аб выкананні Дэкрэта №3. У раёнах, якія наведваў Уладзімір Іванавіч, жыхары лічаць, што ўсе павінны працаваць, а калі работы ў чалавека няма, то трэба высветліць, чаму так адбываецца, і выправіць сітуацыю. «Людзі задаюцца пытаннем: чаму мы павінны плаціць за дармаедаў?» — кажа ён.

Што датычыцца «ажыўлення» сельскай мясцовасці, тут парламентарый мае асаблівае меркаванне: «Я перакананы, што кожны сельсавет, кожная вёска маюць сваю іскрынку. Гэта могуць быць крыніца, старажытная царква, народныя лекаркі. Таму, напрыклад, цяпер за кошт сродкаў, сабраных паводле закона «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні», у Касцюковічах робяць крыніцу, у якой можна будзе акунуцца, набраць ваду і побач з якой можна папросту адпачыць».

На пытанне, што варта зрабіць, каб «чарнобыльскія» раёны ажылі, Уладзімір Панцюхоў адказвае, што гэта, хутчэй, справа часу. «Раней людзі баяліся вяртацца сюды, а мясцовыя жыхары адпраўлялі сваіх дзяцей вучыцца і працаваць у горад. Цяпер наадварот многія вяртаюцца ў родныя мясціны і імкнучыся аднаўляць іх. Галоўнае, каб людзі прыехалі не на пустое. А значыць, патрэбны дастойныя працоўныя месцы», — лічыць сенатар. Яшчэ адна ідэя — больш актыўна развіваць фермерства. Бо ёсць тыя, хто гатовы працаваць на зямлі: трэба толькі стварыць для гэтага адпаведныя ўмовы. «Калі фермер будзе сам паспяхова працаваць, дзеці і ўнукі ад яго не з'едуць, а будучы дапамагачы, — лічыць парламентарый. — Сёння патрэбны неабякавыя людзі, якія навядуць парадак у калгасах, на прадпрыемствах, на ўласным кавалку зямлі. Але ім неабходна ўпэўненасць у тым, што здабытае можна будзе пакінуць нашчадкам».

Вераніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

ФОРМА І ЗМЕСТ

Дзеля справы і іміджу

Пра асабліваасці працы Магілёўскай абласной Асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў

Як вядома, два гады таму ў краіне была створана першая Асацыяцыя мясцовых Саветаў дэпутатаў — у Гродне. Магілёў стаў другім горадам, які ўкараніў у сябе гэтую форму. Ініцыятарам тады выступіў старшыня абласнога Савета дэпутатаў Анатоль ІСАЧАНКА. Ён казаў, што гэта вельмі добры спосаб вучыцца адно ў аднаго і вырашаць праблемы разам.

Членамі асацыяцыі на сённяшні дзень з'яўляюцца абласны Савет дэпутатаў, гарадскія Саветы дэпутатаў Магілёва і Бабруйска і ўсе раённыя. Карэспандэнт «МС» пацікавіўся ў кіраўніка асацыяцыі — старшыні Горацкага райсавета дэпутатаў Аксана АГАРОДНІКАВАЙ, наколькі карыснай аказалася гэтая форма і як наогул рухаюцца справы.

— Мы яшчэ ў пачатку шляху, усімі перавагамі не скарысталіся, але нейкія напрацоўкі ўжо ёсць, — сведчыць Аксана Алегаўна. — Асацыяцыя дапамагае нам мабілізаваць для рашэння агульных пытанняў, браць на ўзбраенне вопыт нашых калег, а таксама прадстаўнікоў мясцовага самакіравання — старшых па доме, вулічных камітэтаў, старастваў.

Самы яскравы прыклад — гэта работа з мясцовымі ініцыятывамі. Механізм рэалізацыі карысных праектаў добра распрацаваны ў Слаўгарадскім, Краснапольскім, Чавускім раёнах. Менавіта з ініцыятывы 7 гадоў таму пачаў раскручвацца вядомы сёння вопыт з адраджэннем традыцый сыраварэння на Слаўгарадчыне.

Сёння гэта ўжо брэнд раёна. У Краснаполлі добра пастаўлена работа па адраджэнні садоў, а ў Чавус можна павучыцца рэалізацыі праектаў па энергазберажэнні. Прыгранічныя раёны дзеляцца карысным досведам супрацоўніцтва з суседзямі са Смаленскай і Бранскай абласцей — тут ёсць чаму павучыцца ў Касцюковіцкага і Клімавіцкага раёнаў. Горкі лятаць далучыліся да міжнароднага праекта ВАЗ «Здаровыя гарады», дзе прыярытэтнымі кірункамі лічацца здаровае харчаванне, прафілактыка захворванняў, развіццё велатрызму і іншых відаў рухальнай актыўнасці. Гэтую ініцыятыву магілёўская асацыяцыя таксама збіраецца распаўсюдзіць сярод сваіх членаў. Па ўсіх гэ-

тых напрацоўках мы рыхтуем метадычна-практычную літаратуру і распаўсюджваем яе сярод дэпутатаў.

Стварэнне асацыяцыі дало нам магчымасць адкрыць свой разліковы рахунак, дзе цяпер акумулююцца нашы ўзносы. Сума не вельмі вялікая, але не трэба шукаць грошы на стварэнне той жа дапаможнай літаратуры.

Акрамя сумесных дзелавых сустрэч і сесій, стала традыцыйным правядзенне агульных спартакіяд. Гэта выдатная магчымасць у нефармальнай абстаноўцы бліжэй пазнаёміцца і пагаварыць па душах. Плюс папулярныя здаровага ладу жыцця сярод насельніцтва. Бо паглядзець на спартыўныя мерапрыемствы прыходзяць і мясцовыя

жыхары. А добры прыклад, як той казаў, — нагода для пераймання.

Зусім нядаўна члены асацыяцыі Магілёўскай вобласці мелі магчымасць абмяняцца вопытам з гродзенскімі калегамі. Там сапраўды было чаму павучыцца. Пад кіраўніцтвам старшыні абласной асацыяцыі Анатоля Нікіціна ў Гродне аднаўляецца паркавая зона, добраўпарадкавана тэрыторыя для музея пад адкрытым небам. Узятая на заметку магіляўчанамі і некаторыя прыёмы па вядзенні справаздачнасці.

— Яны нам паказалі распрацоўкі сваіх метадычных дакументаў, падзяліліся інфармацыяй па заахвочванні дэпутатаў і прадстаўнікоў мясцовага самакіравання, — расказвае Аксана Агароднікова. — Мы ім, у сваю чаргу, паведамілі пра свае спартакіяды і ініцыятывы. Наогул сустрэча атрымалася вельмі пазітыўнай. У нашым сумесным семінары прыняў удзел і старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Ігар Жук. Мы дамовіліся і ў будучыні звяртаць свае дзеянні.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

КАВАРНЫЯ НІТРАТЫ

Кіпячэнне не дапаможа

Раз на месяц спецыялісты раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі праводзяць выбарачны маніторынг. Гэта значыць у той ці іншай вёсцы раёна бяруцца пробы і праводзіцца хіміка-біялагічны аналіз вады з калодзежаў. Калі ёсць праблемы, — а найчасцей гэта перавышэнне дапушчальнай нормы нітрату, — адразу паведамляецца кіраўніцтву сельскага Савета. Людзей папярэджваюць, ім даецца рэкамендацыя не ўжываць ваду для піцця і прыгатавання ежы, а пераходзіць на ваду ў бутэльках.

Таццяна Іваноўская.

— Праблемы выяўлялі амаль у кожнай вёсцы. Калі з цэнтра гігіены і эпідэміялогіі паступае інфармацыя аб перавышэнні дапушчальных паказчыкаў па нітратах ці іншых рэчывах, абавязкова паведамляем гаспадару, просім адмовіцца ад ужывання вады. Асаблівую ўвагу звяртаем на сем'і, дзе ёсць альбо куды прыязджаюць на канікулы малыя дзеці.

Варта сказаць, што людзі апошнім часам праяўляюць зацікаўленасць да праблемы і свядома падыходзяць да яе вырашэння. Шэраг гаспадароў прабіваюць свідравіну на падворку, устанаўліваюць калонку, а калодзеж калі і пакідаюць, то ваду выкарыстоўваюць для тэхнічных патрэб. У калонках

жа, як правіла, вада чыстая — тут адыгрывае станоўчую ролю глыбіня.

У вёсцы Сенькавічы мы сустракаем гаспадароў, якія маюць і калонку, і калодзеж. А ў Яўгена Лаготы на падворку толькі калодзеж. Гаспадар выцягвае вядро вады і дэманструе яе чысціню. Яўген Рыгоравіч расказвае, што гэты дом пабудоваў яго бацька, ён жа капаў у свой час калодзеж. На пытанне, ці правяралі хоць раз ваду з калодзежа на санітарна-хімічныя паказчыкі, адказвае адмоўна. «Прывык, што з дзяцінства піў гэтую ваду, яна заўсёды падавалася смачнай і чыстай. Але калі вы кажаце пра пагалоўнае перавышэнне нітрату, то пастараюся адвезці ў лабараторыю ў найбліжэйшы час. Самому ж цікава», — кажа гаспадар.

У тэму
Нітраты — гэта адна з формаў азоту. Солі азотнай кіслаты з'яўляюцца кампанентамі мінеральных угнаенняў (напрыклад, калійнай альбо аміячнай салетры). Асабліва небяспечныя нітраты, якія трапляюць у арганізм з вадой, бо ваду мы ўжываем штодня.
Трапляючы ў арганізм, нітраты ператвараюцца ў нітрыты. Апошнія злучаюцца з гемаглабінам, які пераносіць кісларод да тканак. Нітрыты робяць гемаглабін неактыўным. Наступае кіслароднае галаданне ўсіх органаў, авітаміноз, хваробы шчытападобнай залозы. Асабліва небяспечныя нітраты для дзяцей.

Яўген Лагота.

“ Нітраты не мяняюць колеру вады, не маюць смаку. І санітарная служба не можа прымусіць адмовіцца ад вады таго, хто гэтыя рэкамендацыі ігнаруе.

— На жаль, — канстатуе галоўны санітарны ўрач, — летась былі зарэгістраваны адхіленні па хіміка-біялагічных паказчыках у 60 працэнтах проб. Асноўная бяда, як ужо гаварылася, — павышаная колькасць нітрату. Яны каварныя тым, што ад іх фактычна няма паратунку. Калодзеж нельга ачысціць нейкім рэактывам. І калі пры бактэрыях дапамагае кіпячэнне вады, то нітраты цудоўна захоўваюцца і ў кіпні. Такая вада не падлягае ужыванню.

Нітраты не мяняюць колеру вады, не маюць смаку. І санітарная служба не можа прымусіць адмовіцца ад вады таго, хто гэтыя рэкамендацыі ігнаруе. Яна можа толькі інфармаваць, заклікаць, адным словам, выконвае асветніцкую функцыю.

Калонка ці калодзеж?

Старшыня Жабінкаўскага сельскага Савета Галіна АКУЛІЧ гаворыць, што маніторынг праводзіўся ў большасці населеных пунктаў іх сельсавета.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й «МС».)

Анатоль ШАЛТАНЮК, старшыня Жабінкаўскага раённага Савета дэпутатаў:

Нядаўна пытанні якасці пітной вады былі разгледжаны на пасяджэнні прэзідыума раённага Савета. Гэтую праблему мы заўсёды трымаем на кантролі. Варта сказаць, што ў раёне больш за 90 працэнтаў гарадскога насельніцтва і 60 працэнтаў сельскага карыстаюцца цэнтралізаваным водазабеспячэннем. Вада, якая паступае з сетак, пастаянна кантралюецца. А вось калодзежная вада выклікае нараканні. Адным з рашэнняў гэтай праблемы становіцца, несумненна,

пашырэнне сетак водаправода. У нас цяпер вядзецца будаўніцтва названых камунікацый у прыгарадных вёсках Курпічы, Здзітава, Шчэглакі. Але ж у малыя, аддаленыя населеныя пункты сеткі не пацягнуць. Калодзежы будуць актуальнымі яшчэ працяглы час. **На маю думку, на дзяржаўным узроўні варта было б прыняць нейкія загады, каб зрабіць бутылкаваную ваду для такой катэгорыі насельніцтва таннейшай, чым яна ёсць сёння.** Разумею, што гэта дадатковыя затраты, але на іх трэба пайсці, калі мы гаворым пра здароўе насельніцтва.

Кантроль абавязковы

Як гэта зрабіць жыхару Жабінкаўскага раёна? Не так і складана, хоць у раённым цэнтры гігіены і эпідэміялогіі сваёй лабараторыі няма — аналізы спецыялісты робяць у Брэсце. Але ў райцэнтры працуе вытворчая лабараторыя водазабору Жабінкаўскай ЖКГ. Тут кантралююць водаправодную ваду па 27 хімічных паказчыках. І не адмовяць у парадку платных паслуг правярць пробу з прыватнага калодзежа.

Інжынер-хімік названай лабараторыі Таццяна Іваноўская хоць і рэдка мае справу з вадой ад прыватных гаспадароў, але аб праблеме ведае. Спецыяліст заўважае, што, здараецца, каровы п'юць больш якасную ваду, чым людзі. Для такога сцверджання ёй даюць падставу рэгулярныя правёркі вады з воданепарных вежаў сельгаспрадпрыемстваў. Пры

цяперашніх патрабаваннях малочных заводаў аграрыі павінны мець пацвярджэнне якасці вады, якой выпойваецца жывёла. Дык вось, у абсалютнай большасці ААТ і СВК вада каля фермаў здабываецца чыстая, прыгодная для ўжывання. «У XXI стагоддзі трэба ведаць паказчыкі якасці вады, якую п'еш», — лічыць Таццяна Аляксандраўна.

Той маніторынг, які праводзіць санітарная служба раёна, робіцца бясплатна ў парадку дзяржаўнага нагляду. Але ж сёння кожны можа зрабіць аналіз самастойна. Аўтар гэтых радкоў, як толькі купіла дом у вёсцы, у першыя ж месяцы зрабіла такі аналіз. Тры гады таму гэта каштавала каля 20 рублёў. Згадзіцеся, уласная бяспека варта затрат, бо праблем з якасцю вады ў калодзежах хапае.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Паўтары тысячы базавых за чысціню

Чэрыкаў, Магілёўская вобласць. Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі падвяло вынікі рэспубліканскага агляду санітарнага стану і добраўпарадкавання. Чэрыкаў аказаўся ў ліку пераможцаў сярод гарадоў і гарадскіх пасёлкаў з насельніцтвам да 10 тысяч жыхароў. У гэтай намінацыі раённы цэнтр Магілёўскай вобласці раздзяліў першае месца з гарадамі Сянно Віцебскай вобласці, Нароўляй і Туравам Гомельскай вобласці.

Кожны з гарадоў атрымае па 1,5 тысячы базавых велічынь. Не менш за 70% ад гэтай сумы пойдзе на далейшае добраўпарадкаванне і развіццё населеных пунктаў, каля 30% — на выплату прэміі кіраўнікам і работнікам прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў, што дасягнулі найлепшых вынікаў у справе догляду і санітарнай ачысткі горада.

ЗВЯЗДА

Уладкавалі на працу

Віцебская вобласць. За студзень — красавік у вобласці ўладкаваны на пастаянную працу 7703 чалавекі, з якіх 22% — тыя, хто мусіў плаціць збор на фінансаванне дзяржрасходаў, паведаміў СМІ камітэт па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Віцебскага аблвыканкама. Для 635 грамадзян было арганізавана прафесійнае навучанне, 70 беспрацоўных атрымалі субсідыю для адкрыцця ўласнага бізнесу. 19 сем'яў было пераселена на новае месца жыхарства і працы. Для 14 інвалідаў арганізавана адаптацыя да працоўнай дзейнасці.

Болей птушкі і каўбас

Смаргонь, Гродзенская вобласць. На смаргонскай птушкафабрыцы адкрылі новы цэх з нямецкім абсталяваннем. Большасць тэхналагічных апераций тут будзе механізавана. У перспектыве таксама плануецца будаўніцтва цэха глыбокай перапрацоўкі птушкі для вытворчасці каўбас. Гэта дазволіць вырабляць да 20

ФОТА БЕЛТА

тыс. тон прадукцыі ў год. Яе будуць пастаўляць як на ўнутраны рынак, так і на экспарт. Дарэчы, у Гродзенскай вобласці за першы квартал ужо выраблена больш за 16 тыс. тон мяса птушкі, аб'ём вытворчасці вырас у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года на 11%.

Інвестыцыі ў грыбы

Кобрынскі раён, Брэсцкая вобласць. Кампанія з беларускім капіталам «БТВ-Агра» рэалізуе новы імпартазамышчальны праект па вырошчванні грыбніц, паведамляе адміністрацыя свабоднай эканамічнай зоны «Брэст». Для гэтага інвестарам будзе

НАВІНЫ З РЭГІОНАЎ

выдзелены ўчастак плошчай 76 га. Аб'ём заяўленых інвестыцый складае 18,1 млн еўра. Гатовую прадукцыю плануецца пастаўляць на прадпрыемства «Баншэ», якое вырошчвае шампінёны і пакуль што закупляе грыбніцу за мяжой. Таксама сёлета ў СЭЗ «Брэст» павінна з'явіцца яшчэ адно падобнае прадпрыемства — «Грыбны рай».

Прадаць або знесці

Капыльскі раён, Мінская вобласць. На тэрыторыі раёна знаходзіцца 119 аб'ектаў нерухомасці, што не выкарыстоўваюцца, з іх 38 падлягаюць зносу, паведамляе аддзел эканомікі райвыканкама. Большасць будынкаў належыць адкрытым акцыянерным таварыствам з доляй дзяржавы. Чакаецца, што пасля зносу аб'ектаў сельгасарганізацыі плошча ворных земляў павялічыцца на 6 га.

Шэраг будынкаў — былой Дзяржаўтаінспекцыі, Прускай сельскай бібліятэкі і Праснакоўскага сельскага клуба — плануецца прадаць. Некаторыя аб'екты будуць перададзены бязвыплатна.

7

АПТЫМІЗАЦЫЯ Ў ІНТАРЭСАХ ВУЧНЯЎ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й «МС».)

— Меркаванне, што аптымізацыя сеткі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі праводзіцца выключна ў мэтах эканоміі сродкаў, на жаль, самае распаўсюджанае, — канстатуе **начальнік упраўлення агульнай сярэдняй адукацыі Міністэрства адукацыі Святлана УКЛЕЙКА**. — Безумоўна, ніхто не стане аспрэчваць той факт, што ўтрыманне навучэнца ў малакамплектнай школе абыходзіцца бюджэту ў некалькі разоў даражэй, чым навучэнца ў поўнакамплектнай школе. Але я прапаную паглядзець на аптымізацыю і праблему існавання так званых малакамплектных школ з крыху іншых пазіцый, перш за ўсё з пазіцый якасці адукацыі. Пры гэтым мы павінны разумець, што якасць адукацыі — гэта не толькі вынік навучання, але і асяроддзе, якое гарантуе, што навучэнец атрымае комплекснае асобаснае і сацыяльнае развіццё, якое дазволіць яму быць у жыцці паспяховым і канкурэнтаздольным.

Фота Анастасіі КІШЧУКА

Толькі на месцах можна рэальна ацаніць неабходнасць захавання ці закрыцця той ці іншай установы. Прычым самы яскравы знешні паказчык — колькасць навучэнцаў — далёка не заўсёды павінен быць вырашальным.

Калі ў класе ўсяго адзін ці некалькі вучняў — гэта зусім не гарантуе, што дзеці дасягнуць у вучобе асаблівых поспехаў. Таму што, па-першае, выніковасць навучання залежыць ад прафесійнага ўзроўню як кожнага канкрэтнага педагога, так і ўвогуле педагогічнага калектыву і, як бы гэта праявілася ні гучала, ад матэрыяльна-тэхнічнай базы школы: наяўнасці адпаведнага вучэбнага абсталявання, магчымасці выкарыстоўваць інфармацыйна-камунікацыйныя рэсурсы і гэтак далей.

Па-другое, не меншае значэнне мае стварэнне ў класе канкурэнтнага асяроддзя, матываванасць на вучобу і поспех саміх дзяцей. А калі ў класе ўсяго пяць вучняў, то, як правіла, адзін з іх будзе паспяховым, два — сярэднячкамі і яшчэ два як мінімум будуць усім перашкаджаць... Наяўнасць дзіцячага калектыву, грамадскай арганізацыі, удзел у грамадскім жыцці школы — усё гэта абавязковыя складнікі паспяховай сацыялізацыі навучэнцаў. Таму, калі мы закрываем малакамплектныя школы, робіцца гэта з улікам інтарэсаў дзяцей. Усе школьнікі маюць права вучыцца ў добра аснашчаных кабінетах, набываць навыкі работы ў камандзе — у парах ці групе, займацца ў спартыўнай зале, а не ў прыстасаваным пад урокі фізічнай культуры памяшканні і гэтак далей.

Што не відаць зверху?

Сёння ў сельскай мясцовасці ўжо амаль не засталася школ з пачынным ацяпленнем, размешчаных у некалькіх прыстасаваных памяшканнях, без уласных харч-

блокаў. Такія ўстановы адукацыі закрываліся ў першую чаргу.

У 2016 годзе, па інфармацыі Міністэрства адукацыі, у выніку аптымізацыі сеткі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі былі закрытыя 79 школ і 75 — рэарганізаваныя. Як правіла, агульнай сярэдняй школы рэарганізуюцца ў базавыя, базавыя — у пачатковыя, а дашкольныя ўстановы ўключаюцца ў педагогічны комплекс дзіцячы сад—школа (пачатковая ці базавая).

Але ў гэтым навучальным годзе яшчэ функцыянавала 91 установа агульнай сярэдняй адукацыі з колькасцю навучэнцаў да 25 чалавек і 333 установы з колькасцю навучэнцаў ад 26 да 50 чалавек.

— Рашэнне аб закрыцці абавязкова прымаецца з улікам аналізу дэмаграфічнай сітуацыі ў рэгіёне. І калі відавочна, што ў яго ёсць перспектыва, і ў найбліжэйшыя гады дзеці будуць папаўняць навучальную ўстанову, пытанне аб яе закрыцці не павінна стаяць, — запэўнівае **намеснік начальніка ўпраўлення агульнай сярэдняй адукацыі міністэрства Ірына КАРЖОВА**. — Працэс рэструктурызацыі заўсёды вымагае прадуманых і ўзважаных рашэнняў. І тут трэба думаць як пра інтарэсы дзяцей, так і пра тое, як і дзе будуць працаўладкаваны педагогі. Эканомія бюджэту — задача любога кіраўніка. Але ж «зверху» не ўсё відаць. Толькі на месцах можна рэальна ацаніць неабходнасць захавання ці закрыцця той ці іншай установы. Прычым самы яскравы знешні паказчык — колькасць навучэнцаў — далёка не заўсёды павінен быць вырашальным. Закрыць усе маленькія школы, зыходзячы толькі з невялікай колькасці навучэнцаў, будзе, напэўна, няправільным. Можна, недзе ёсць сэнс захаваць школу і з кантынентам у 25 чалавек, калі ёсць праблемы з падвозам. Везці маленькіх дзяцей на вялікую адлегласць — таксама не выйсе. А для дашкольнікаў увогуле лепш за ўсё знаходзіцца ва ўстанове адукацыі па месцы пражывання.

Літаральна днямі Міністэрства аховы здароўя адкарэктавала санітарныя нормы і правілы «Праправаванні для ўстаноў агульнай

сярэдняй адукацыі». Там, у прыватнасці, з'явіўся пункт, паводле якога ў выпадку падвозу вучняў у гарадах і сельскіх населеных пунктах радыус транспартнай даступнасці ўстаноў адукацыі не павінен па часе перавышаць 30 хвілін. Пры ліквідацыі школ з гэтым патрабаваннем давядзецца лічыцца, паколькі адлегласці, на якія воззяць школьнікаў, павялічваюцца. Калісьці дзейнічала абмежаванне ў 30 кіламетраў. Але і дарогі могуць быць розныя, дзяцей воззяць не толькі па шасце. Да таго ж для падвозу выкарыстоўваюцца і маршрутныя аўтобусы, прыгарадныя і мясцовыя цягнікі, транспарт сельскагаспадарчых і іншых арганізацый.

Пачуць усіх!

У колькіх яшчэ школах 1 верасня не празвініць першы званок, скажаць пакуль праблематычна. Згодна з адкарэктаваным планам па аптымізацыі, да пачатку 2017/2018 навучальнага года мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі плануецца закрыць 64 і рэарганізаваць 87 устаноў адукацыі.

Але рэальнае становішча спраў у краіне стане вядомае толькі ў верасні—кастрычніку.

— Мы накіравалі ліст старшыні Пастаўскага райвыканкама з рэкамендацыяй захаваць у 2017/2018 навучальным годзе прыём навучэнцаў у дзясяты клас сярэдняй школы №4 у горадзе, але канчатковае рашэнне будзе прымаць мясцовыя ўлады, — падкрэслівае Ірына Каржова. — Палічылі нематазгодным закрыццё Мінскага раённага ліцэя. У гэтым нас падтрымала і абласное ўпраўленне адукацыі. Калі ліцэй планавалі ліквідаваць, то навошта ў такім разе ажыццявілі летась набор у 10-ы клас? Трэба спачатку выпусціць гэтых дзяцей, а ўжо потым ліквідаваць. У сітуацыі, якая ўзнікла вакол 206-й сталічнай школы, наша пазіцыя наступная — закрываць установу адукацыі ў многанаселеным мікрараёне з добрымі дэмаграфічнымі перспектывамі немэтазгодна. Там побач аказаліся дзве школы з няпоўнай загрузкай. Але рашэнне закрываць адну школу, каб перавесці яе вучняў у іншую, таксама не самае ўда-

лае, бо ў гэтым выпадку вучэбны працэс давядзецца арганізоўваць у дзве змены.

Калі ў міністэрства паступае зварот з вялікай колькасцю подпісаў, яго супрацоўнікі абавязкова выязджаюць на месца, сустракаюцца з педагогічным калектывам, наведваюць школу, якая закрываецца, і тую ўстанову, куды плануець перавесці дзяцей. І калі бачаць, што з дзвюх школ, размешчаных на невялікай адлегласці ў суседніх населеных пунктах, закрываюць школу з лепшымі ўмовамі для навучання ці што гэта ўстанова праз некалькі гадоў таксама можа быць ліквідаваная, абавязкова выказваюць сваё меркаванне. Бо чарговы раз змяняць школу і калектыв — велізарны стрэс для дзіцяці. Галоўнае, каб умовы для навучання і развіцця дзяцей былі значна лепшыя, чым у закрываемай школе.

— Трэба абмяркоўваць з бацькамі і педагогамі кожнае пытанне. Людзям неабходна даць тлумачэнні, выслухаць іх просьбы, зразумець перажыванні, развязаць апасенні, — заўважае Святлана Уклея. — Да бацькоў трэба прыслухоўвацца, бо іх меркаванне — індыкатар якасці адукацыі. З іншага боку, калі бацькі бачаць, што ўстанова не можа даць неабходны ўзровень ведаў, яны самі прыйдучы да разумення неабходнасці яе рэарганізацыі. Любое рашэнне павінна грунтавацца на вельмі істотных, неабвержных падставах, якія сведчаць пра немэтазгоднасць далейшага існавання школы. Яшчэ раз падкрэсліваюць: школы закрываюцца не толькі з мэтай эканоміі сродкаў, паколькі ў гэтым выпадку даводзіцца вырашаць адначасова і шэраг іншых праблем — з падвозам дзяцей, з працаўладкаваннем настаўнікаў, вырашаць жыллёвыя праблемы педагогаў, звязаныя з пераездам у іншы населены пункт, закупляць школьныя аўтобусы. У першую чаргу мы імкнёмся да дасягнення той якасці адукацыі, якую можна атрымаць у добра абсталяванай, сучаснай і мабільнай школе, і дзейнічаем у інтарэсах вучняў.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@vziazda.by

У тэму

Старшыня Мінскай абласной арганізацыі Беларускага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі Мікалай БАШКО:

— Працэс аптымізацыі сеткі ўстаноў адукацыі ідзе ў сталічным рэгіёне ўжо 12 гадоў: за гэты час было закрыта 200 і рэарганізавана 150 устаноў адукацыі.

Пік аптымізацыі ў вобласці ўжо прайшоў: па папярэдняй інфармацыі, да новага навучальнага года плануецца закрыць яшчэ 13 устаноў адукацыі (пераважна размова ідзе пра малакамплектныя дзіцячыя садкі).

Пытанне працаўладкавання работнікаў з закрытых і рэарганізаваных школ заўсёды знаходзіцца для нас на першым месцы. З упраўленнем адукацыі Мінблвыканкама ў прафсаюза склалася канструктыўнае ўзаемадзеянне ў гэтым напрамку. Дасягнута дамоўленасць, што рашэнне аб ліквідацыі ці рэарганізацыі ўстаноў адукацыі павінна прымацца да 1 красавіка, каб даць людзям магчымасць вызначыцца з месцам сваёй будучай працы. І каб тая ўстанова, куды іх уладкоўваюць, пры папярэднім размеркаванні педагогічнай нагрукі на наступны навучальны год (а гэта звычайна робіцца ў канцы мая — у чэрвені) магла ўлічыць таксама інтарэсы новых работнікаў. Пры ліквідацыі ўстаноў адукацыі ў абавязковым парадку павінен выконвацца

пункт, у якім прапісваецца абавязак аддзела адукацыі вырашыць пытанне з працаўладкаваннем кадраў.

Акрамя таго, мы таксама маніторым сітуацыю. І тыя работнікі, якія на 1 верасня аказваюцца непрацаўладкаванымі, атрымліваюць ад прафсаюза аднаразовую выплату ў сувязі са стратай працоўнага месца — ад 10 да 15 базавых велічынь у залежнасці ад складу сям'і (калі ёсць школьнікі, значыць, 15 «базавых»). Грашовыя сродкі ў памеры 1100 базавых велічынь мы выплацілі за гэты час 96 членам нашага прафсаюза — не толькі педагогам, але і тэхнічнаму персаналу.

Праблемным пакуль застаецца пытанне з аплатай работы педагогаў, якія адказваюць за падвоз дзяцей у школы. Толькі ў Мінскай вобласці штодня дзяцей суправаджаюць па дарозе ў школу каля тысячы педагогаў. У настаўнікаў гарадскіх школ галава не баліць, як іх вучні дабярэюцца да школы. А сельскаму настаўніку даводзіцца ўставаць а пятай гадзіне раніцы, ехаць, збіраць дзяцей па навакольных вёсках і несьці за іх адказнасць... Да таго ж 87 працэнтаў работнікаў школ складаюць жанчыны. Прычым многія з іх выходзяць сваіх дзяцей у адзіночку.

Аплата суправаджэння дзяцей дзейнымі заканадаўствам не прадугледжана. Знайсці рэзерв, каб аплаціць гэту працу, — добрая воля кіраўніка, а не яго абавязак.

СИТУАЦЫЯ

ЛЁС АДНОЙ БЕЛАРУСКАМОЎНАЙ ШКОЛЫ

Бабыніцкая дзіцячы сад — сярэдняя школа — найстарэйшая ў Полацкім раёне. Ёй сёлета спаўняецца 155 гадоў. Здаецца, важная дата. Але настрою святкаваць юбілей ні ў настаўнікаў, ні ў вучняў няма. Гэта цалкам зразумела. З 1 верасня сярэдняю школу рэарганізуюць у дзіцячы сад. Вучняў жа, якія з першага класа вывучалі ўсе прадметы на беларускай мове, перавядуць у суседнюю Ветрынскую рускамоўную школу.

Вёска Бабынічы знаходзіцца за 40 кіламетраў ад Полацка, дзе сёлета пройдзе свята беларускага пісьменства. Двухпавярховая школа размешчана якраз на ўездзе ў вёску. Вакол будынка прыгажосць — вачэй не адарваць: дрэўцы рознай формы, клумбы, з густам выкладзеныя каменчыкамі, драўляныя моцік над штучным вадаёмам. Тут жа стаіць памятны знак славуце земляку Браніславу Эпімаху-Шыпілу, дырэктару камісіі Інстытута беларускай культуры па складанні слоўніка жывой беларускай мовы.

На ўваходзе ў школу ўздзімаюць настрой беларускамоўныя надпісы, выразаныя з рознакаляровай паперы: «Шчыра вас вітаем!», «Добрым людзям — добры дзень!». У калідоры на сценах — партреты выдатных беларускіх дзеячаў. «Іх намалюваў простым алоўкам качагар гэтай школы. Цяпер ён жыве ў Амерыцы», — расказвае вучаніца 10 класа Інга Зайцава на чысцюткай беларускай мове.

Прашу школьнікаў паказаць мне клас беларускай мовы і літаратуры. Там у вочы кідаюцца ручнікі з арнаментам, на якіх ляжаць кнігі. Адрозна ж захачелася сфатаграфавачь гэты цуд. Але настаўніца беларускай мовы Святлана Ендаурава сціпла адмаўляецца фатаграфавачь і адразу ж дастае з шафы копіі ўзнагарод сваіх вучняў. Сярод іх ёсць і дыплом пераможцы рэспубліканскай алімпіяды па беларускай мове. «Яго атрымала мая вучаніца, цяпер ужо калега. Лепш Інгу сфатаграфуйце з яе дыпламамі. Яна ў нас таксама не раз перамагала ў алімпіяде па роднай мове».

Святлана Ендаурава прысвяціла Бабыніцкай школе 30 гадоў свайго жыцця. Паспела нават год папрацаваць у першым яе будынку. Ён (а дакладней, тое, што ад яго засталася) добра відаць з акна класа.

Сённяшні будынак школы яшчэ ў даволі добрым стане, пабудаваны ўсяго 28 гадоў таму. Жыхары Бабыніцкага сельсавета перажываюць, каб пасля таго, як зачыняць школу, ён не паўтарыў лёсу свайго папярэдніка і не ператварыўся ў руіны. А гэта немінуча адбудзецца, калі мясцовыя

ўлады своечасова не знойдуць яму прымяненне.

Паводле слоў вяскоўцаў, школа — гэта культурны цэнтр усяго сельсавета. Клуб закрылі, таму менавіта тут адбываюцца канцэрты, узімку па вечарах у школьную спартзалу прыходзяць усе ахвотныя займацца спортам. «Закрыццё школы — гэта выміранне вёскі. Не будзе школы — моладзь дакладна сюды не паедзе. Ужо пайшлі пагалоскі па вёсцы, што многія збіраюцца ад'язджаць», — кажуць мясцовыя жыхары.

Бабыніцкая школа — сёння адзіная ў Полацкім раёне, дзе не толькі ўсе прадметы выкладаюцца, але і ўся дакументацыя вядзецца на роднай мове. Тут, пераканалася на ўласныя вушы, настаўнікі нават на перапынках і паміж сабой размаўляюць па-беларуску.

— Вучні і настаўнікі ў нас размаўляюць на мове і нясуць яе ў свае сем'і, — з гонарам кажа дырэктар Бабыніцкай дзіцячага сада — сярэдняй школы Вікенцій ШКЛЯНІК. — У школе працуе высокакваліфікаваны калектыў педагогаў, аб чым сведчыць тое, што выпускнікі паступаюць у ВНУ (як рэгіянальныя, так і сталічныя). Працэнт паступлення за апошнія 10 гадоў — ад 50 да 100. Шкада, што школа закрываецца. Але яшчэ больш шкада, што нашых дзяцей пераводзяць у рускамоўныя класы... Ёсць у раёне яшчэ дзве беларускамоўныя школы, але, на жаль, яны знаходзяцца вельмі далёка ад Бабынічаў...

У Бабыніцкай школе беларуская мова жыве ўсюды.

— Мы даведаліся аб закрыцці школы толькі ў сярэдзіне лютага. Таму цяпер аператыўна рыхтуем дзетак да пераходу на рускую мову навучання,

— дадае Святлана СТАНОЎКА, настаўніца пачатковых класаў. — У нас жа яны праходзяць: «множнік», «здабытак», «дзель». А ў рускамоўнай школе ўсё па-іншаму. Я ўжо сваім павесіла плакат з перакладам: «множитель», «произведение», «частное». І так па кожным прадмеце. Мы павінны падрыхтаваць сваіх дзетак, каб яны не адчувалі сябе ў новым класе белымі варонамі. Разумею, што ў нашай

Інга ЗАЙЦАВА паказвае свае дыпламы ў класе беларускай мовы і літаратуры.

школе мала дзяцей і іх навучанне доўга абыходзіцца дзяржаве. Але сэрца баліць, што мы столькі сіл уклалі, каб малыя, якія выхоўваліся ў рускамоўных сем'ях, загаварылі па-беларуску! Яны ўжо кажуць «хлопчык», «дзяўчынка», «настаўніца»... Толькі пачаўся гэты працэс станаўлення. А іх пераводзяць у іншую школу, дзе ўсе прадметы выкладаюцца на рускай мове... Нейкі зваротны працэс атрымліваецца...

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.
nadzieja@zviazda.by

АД АЎТАРА.

Вось ужо дзесяць гадоў, як я размаўляю не толькі па працы, але і ў штодзённым жыцці па-беларуску. І ўсё дзякуючы таму, што ў мяне была магчымасць вучыцца ў беларускамоўнай школе.

Відавочна, Бабыніцкая школа закрываецца не таму, што яна беларускамоўная, а па аб'ектыўных прычынах: дзяцей з кожным годам усё менш і менш (усяго на сёння тут 34 вучні і 8 дашкольнікаў), і яе фінансава нявыгадна ўтрымліваць дзяржаве.

Але ж у нашай краіне дзве дзяржаўныя мовы. Добра было б, каб і беларускамоўных школ стала калі не больш, дык хоць бы столькі ж, колькі рускамоўных. Каб дзеці, бацькі і настаўнікі маглі ў поўнай меры рэалізаваць выбар, на якой мове вучыцца і выкладаць. Каб мы, беларусы, не страцілі свае карані і адметнасць.

Дзмітрый ХОМА, начальнік упраўлення адукацыі Віцебскага аблвыканкама:

«ДЗЕЦЯМ БУДЗЕ ЛЕПШ»

— На жаль, сёння даводзіцца шмат школ закрываць. За апошнія 11 гадоў — ажно 272. А усё таму, што ў вёсках з кожным годам усё менш дзяцей... Калі вырашаем пытанне аб закрыцці школ, глядзім не толькі на колькасць школьнікаў, а і на перспектыву развіцця населенага пункта. Там, дзе сёння не так шмат школьнікаў, але ёсць вытворчасць ды шмат маладых сем'яў, мы нават не падумаем пытанне аб тым, каб нешта закрыць. У вёсках жа, замацаваных за Бабыніцкай школай, зарэгістравана ўсяго 14 дзяцей ва ўзросце ад 0 да 5 гадоў. Сярэдняя напаяўняльнасць класаў там — 3,2 вучня. На аднаго настаўніка прыходзіцца дзесьці 2 вучні. Атрымліваецца, на клас, дзе вучыцца 25—30 чалавек, траціцца столькі ж грошай, колькі на 3 чалавекі. Відавочна, што ўтрымліваць гэтую школу фінансава немэтазгодна. Акрамя таго, калі ў класе 1—2 вучні, то ім нават кантактаваць у прынцыпе няма з кім. Гэта сур'ёзнае пытанне нават у частцы адаптацыі дзяцей.

Міністэрства адукацыі ставіць перад намі задачу закрываць малакамплектыя і арганізоўваць падвоз у больш буйныя школы. Аптымізаваць сетку навучальных устаноў вобласці, каб вясковыя дзеці атрымлівалі якасную адукацыю і пры паступленні маглі на роўных канкураваць з гарадскімі выпускнікамі. Будынак Бабыніцкай школы знаходзіцца ў адносна добрым стане, але адных толькі сцен недастаткова. Час ад нас патрабуе паляпшэння матэрыяльна-тэхнічнай базы, сучаснага абсталявання, мультымедыійных праграм. Таксама стаіць задача — сабраць лепшых настаўнікаў з розных школ, каб сфарміраваць якасны калектыў педагогаў.

Кіраўнік дзяржавы падпісаў пагадненне з Сусветным банкам аб мадэрнізацыі ўстаноў сістэмы адукацыі. Ветрынская сярэдняя школа трапіла ў лік тых, што будуць фінансавацца па лініі гэтага банка. Сёлета на ўмацаванне яе матэрыяльна-тэхнічнай базы — рамонт класаў, інтэрната пры школе — вылучаецца больш за 800 000 беларускіх рублёў. Гэта школа будзе адпавядаць самым сучасным патрабаванням, не саступіць гарадскім навучальным установам.

У Ветрынскай школе для выпускнікоў з Бабынічаў будзе адкрыта пры класе беларускамоўная група. Дзеці не будуць ні ў якім разе ўшчэплены. Тое, што яны валодаюць роднай мовай — гэта вельмі добра. Але ж, на жаль, рэаліі такія, што практычна ў кожнай ВНУ навучанне вядзецца на рускай мове. Таму іх усё роўна чакае гэты моўны пераход.

Што датычыцца адаптацыі, мы ставім задачу калектывам прымаць дзяцей з іншых школ, як сваіх. Каб яны не адчувалі сябе там чужымі. І тут жорсткі кантроль з нашага боку. Летась 21 школа была закрыта. І ніводнага звароту па падвозе ды па рабоце гэтых устаноў да нас не паступала.

Пётр ПЯТКЕВІЧ, намеснік старшыні Полацкага райвыканкама: «НІЧОГА НЕ ЗАСТАВАЛАСЯ, ЯК ПРЫНЯЦЬ РАШЭННЕ АБ РЭАРГАНІЗАЦЫІ»

— Мы з павагай ставімся да гэтай беларускамоўнай школы. Там добры педагогічны калектыў. Асабіста мяне заўсёды здзіўляла, што са звычайнай вясковай навучальнай установы дзеці паступалі ў БДУ. Асабліва на тыя спецыяльнасці, дзе трэба было здаваць беларускую мову. Спачатку мы планавалі рэарганізаваць яе ў 2018 годзе, каб даць магчымасць дзесяцікласнікам давучыцца ў родных сценах. Але перад намі паставілі задачу ўжо з 1 студзеня ўсе школы раёна перавесці на нарматыўнае фінансаванне. Фінансаванне Бабыніцкай дзіцячага сада — сярэдняй школы на 151,4% перавышае фінансаванне, прадугледжанае базавым нарматывам для вучняў (выдаткі на ўтрыманне 1 вучня на год па гэтай школе складаюць 8195,5 беларускага рубля, па раёне ў сельскіх школах — 4595,7). Таму нам нічога не заставалася, як прыняць рашэнне аб яе рэарганізацыі. За 18 кіламетраў ад Бабынічаў ёсць перспектыўная Ветрынская сярэдняя школа. Туды будзе арганізаваны падвоз усіх дзяцей, у тым ліку і з прылеглых вёсак. Чатыром вучням 10-га класа Бабыніцкай школы мы ў наступным навучальным годзе дадзім магчымасць працягваць вывучаць усе прадметы на роднай мове.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

МЕРКАВАННІ

«Як вы ставіцеся да аптымізацыі навучальных устаноў?»

З такім пытаннем мы звярнуліся да тых, хто мае дачыненне да гэтай сферы.

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы Палаты прадстаўнікоў Аляксандр СЯГОДНІК:

— Я лічу, што гэты працэс трэба праводзіць асцярожна і беражліва, зыходзячы з канкрэтных сітуацыяў. Вядома, калі ў класе адзін вучань ці ўвогуле няма вучняў, то аптымізацыю трэба праводзіць і пры гэтым разумець, што школы — гэта цэнтры культуры, цэнтры не толькі адукацыі, але і цэлай культурна-адукацыйнай прасторы.

Раней казалі: ёсць школа — ёсць вёска, але, на жаль, сітуацыя змянілася. Сёння, калі ёсць вытворчасць, ёсць працоўнае месца, ёсць і вёска. Як можна абысціся без аптымізацыі, калі вучняў наогул няма? Там, дзе няма навучэнцаў, школа сама па сабе існаваць не можа. Але навязваць і ініцыяваць аптымізацыю ў месцы, дзе ёсць яшчэ дзеці, не варта. Наадварот, трэба захоўваць школы як мага даўжэй.

Начальнік упраўлення адукацыі Магілёўскага абласнога выканаўчага камітэта Уладзімір РЫЖКОЎ:

— Я стаўлюся да гэтага працэсу дрэнна. Чаму? Таму што ўсё павінна жыць і разві-

вацца. У тым сэнсе, што ў свой час не зусім, напэўна, правільна былі выбраны суадносіны перспектыўных цэнтраў развіцця і наяўнасці ў іх сацыяльнай сферы. Сёння ёсць шэраг аграгарадкоў і сельскіх населеных пунктаў, дзе існуюць буйныя сацыяльныя аб'екты, — а іх даводзіцца закрываць, бо яны не запатрабаваныя. Вядома, працэс узбудынення вытворчасцяў і працэс урбанізацыі — гэта сусветныя тэндэнцыі, ад якіх не сысці. Але неабходна правільна расставіць прыярытэты і больш развіваць сацыяльную сферу буйных і сярэдніх сельскіх населеных пунктаў. Але разам з тым — палітыку гэтую ажыццяўляць трэба з улі-

кам актуальнага сацыяльна-эканамічнага развіцця. Без аптымізацыі, на жаль, нельга абысціся. Трэба суадносіць даходы і выдаткі. Сёння прыбытковая частка павінна забяспечваць расходную. У сувязі з тым, што практычна ўсе сельскія рэгіёны дацэравання, неабходна выраіноваць даходы і выдаткі. Акрамя таго, займацца аднаму педагогу з адным-двума вучнямі — гэта няправільна. Пакутуе не толькі якасць, пакутуе і ўзровень развіцця самога настаўніка. А калі няма развіцця педагога, то складана казаць пра развіццё навучэнцаў.

МЕРКАВАННІ

«Як вы ставіцеся да аптымізацыі навучальных устаноў?»

Старшыня Дамжэрыцкага сельскага Савета дэпутатаў Лепельскага раёна Таццяна РАМАНОВІЧ:

— Скажаць, што станоўча стаўлюся, нельга, але і не адмоўна. Разумеецца, занадта шмат нюансаў: і адлегласць школы ад школы, і перавозка дзяцей. Напрыклад, у нас школа размешчана далёка ад суседніх, таму навучэнцам пасля 9 класа трэба кудысьці сыходзіць. Сёння ў нас склалася наступная сітуацыя: не сабраўся 10 клас — усяго дакументы падалі толькі 2 чалавекі, а астатнія пайшлі ў тэхнікумы і вучылішчы. Таму двум вучням прыйдзеца ездзіць у школу ў іншым населеным пункце. Колькі туды ехаць? Кіламетраў 25. Кожны дзень туды і назад. Але ў нас арганізавана перавозка. На мой погляд, каб падобнае не адбывалася і дзеці працягвалі вучыцца, трэба зацікаўліваць у гэтым і іх бацькоў. Вядома, пакуль усё праходзіць балюча — і аптымізацыя дзіцячых садкоў, і школ. Усё гэта вельмі складана. Калі пачнуць аптымізаваць дзіцячыя сады, будзе яшчэ цяжэй — як і куды малых вазіць? Нават за некалькі кіламетраў ад дома маленькае дзіця везці штодня нялёгка. У школах прасцей — вучні ўжо досыць дарослыя. Але ўсё роўна ў нас бацькі да апошняга змагаюцца, каб школы не закрывалі.

Дырэктар Бронненскай сярэдняй школы Рэчыцкага раёна Вольга ПАДАБЕД:

— Я стаўлюся да аптымізацыі станоўча — і растлумачу чаму. Па-першае, чым большая колькасць дзяцей абкружае вучня, тым лепш ён прыстасоўваецца да сучаснага жыцця. Па-другое, ажыццяўляць нейкія рамонтныя работы лягчэй, калі навучэнцаў больш, таму што гэта дапамагае з боку бацькоў. Калі вялікі будынак і мала вучняў, то праблематычна нешта рабіць у прынцыпе. Акрамя таго, калі ў класе шмат вучняў і відаць, што хтосьці лепш вучыцца, а нехта — крыху горш, то ўзнікае пэўны спаборніцкі дух. А вось калі ў класе два ці тры чалавекі, то таго няма. Без аптымізацыі можна было б абысціся, калі б у нас вырашылася дэмаграфічная праблема, але дзіцэй у вёсках сёння няшмат. Вялікае значэнне мае і эканамічны момант: ацяпленне школы, святло і ўсё астатняе каштуе грошай. А калі будзе некалькі дзяцей у класе, то ці мэтазгодна гэта для нашай дзяржавы?

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

РАДУНСКІ АЛІМП

Як яго дасягаюць вучні пасялковай школы

Вось ужо некалькі гадоў выпускнікі школы пасёлка Радунь, што ў Воранаўскім раёне, атрымліваюць 100 балаў на ЦТ. Якім будзе сёлетні «ўраджай» — пакажа час. Але працэнт паступлення ў вышэйшыя навучальныя ўстановы тут стабільна высокі.

Мары і рэальнасць

На ганку школы знаёмлюся з выпускнікамі, якія выйшлі вяселым гуртом парэпеціраваць свой апошні званок. Дружна пазіраюць для фота. Вядома ж, выпускнікі ўжо вызначыліся з найбліжэйшай будучыняй. Цікава, што амаль усе маюць намер паступаць у вышэйшыя навучальныя ўстановы. Напрыклад, Ілона Куней даведлася, што ў БДУ на факультэце культуралогіі з'явілася новая спецыяльнасць, і плануе падаць дакументы туды. Эльвіра Дада марыць стаць медыкам і выбрала складаны для паступлення лячэбны факультэт. Свае шанцы дзяўчаты ацэньваюць станоўча, бо на папярэднім тэсціраванні паказалі добры вынік. Спадзяюцца, што розум і нервы не падвядуць і на асноўным, заліковым ЦТ.

Прэтэндэнты на алімп.

стве, прадмеце, які выкладае дырэктар Святлана Браніславаўна. Яе вучні Дзяніс Валюкевіч і Мілана Ладыш, якія атрымалі па 100 балаў, цяпер паспяхова студэнты сталічных ВНУ. Ці працягнецца гэта традыцыя сёлета — пакажа час. А некаторым выпускнікам да вучнёўскага «эверэста» не хапіла некалькі балаў.

Нямала і тых, хто набліжаецца да заповітнай вяршыні. Так склалася, што лідзіруе гуманітарны кірунак. Па ім радунскія выпускнікі

з тым ёсць і свае плюсы — гэта беларускамоўнае асяроддзе.

— Многія з нашых вучняў жывуць побач з бабулямі, якія гавораць па-беларуску. Таму яны карыстаюцца словамі, якіх гарадскія дзеці не разумеюць. У гэтым сэнсе мы знаходзімся ў больш выйгрышным стане, — лічыць Святлана Ольянаўна. — Але трэба і працаваць.

Дарэчы, у профільным класе выпускнікі аддалі перавагу менавіта беларускай мове і выбралі яе для здачы цэнтралізаванага тэсціравання.

Нядрэнная заяўка

Як дабівацца поспехаў, добра ведаюць не толькі выпускнікі. Вольга Шынкевіч, вучаніца 9 класа — сапраўдны марафонец у алімпіядах. Пачала гэты шлях з чацвёртага класа. А нядаўна ўдзельнічала ў рэспубліканскай алімпіядзе па беларускай мове і літаратуры, добра прайшоўшы раённы і абласны этап.

Атэстат аб сярэдняй адукацыі сёлета атрымаюць 18 вучняў Радунскай СШ. А ўсіх навучэнцаў — 425 чалавек, амаль 100 вучняў прыязджаюць з 16 навакольных вёсак. Для гэтых мэтаў закуплены два аўтобусы.

У наступным, 2018 годзе, Радунскай сярэдняй школе споўніцца 30 гадоў.

У Вадзіма Жылінскага — іншы кірунак, але не менш паспяхова. Ён стаў прызёрам каманднай алімпіяды БДУ па праграмаванні, хоць давалося вытрымаць канкурэнцыю 60 моцных камандаў гімназістаў і студэнтаў. Вадзім і яго напарнік з Воранаўскага раёна атрымалі дыплом за трэцяе месца.

Радунскія школьнікі заяўляюць аб сабе на большасці алімпіяд

і конкурсаў. Гэта і «Край Гарадзенскі», і «Крыштальная альфа», і «Шлях у будучыню»... У школе ёсць і сваё «залатое пярэ». На раённым конкурсе вучаніца 9 класа Паліна Талчкова ўзнагароджана дыпломам за трэцяе месца. Сапраўдным дасягненнем можна лічыць 17 прызавых месцаў на другім этапе рэспубліканскай алімпіяды па прадметах. У гэтым навучальным годзе дыпломамі другой і трэцяй ступені ў рэспубліканскім конкурсе адзначаны даследчыя работы Сяргея Жэгждрына і Уладзіслава Вайткуна.

Азартны калектыў

Настаўніца матэматыкі Людміла Сінкевіч расказала, што педагогі працуюць не толькі з моцнымі дзецьмі, але і імкнучца ўзняць сярэдні ўзровень вучняў. Школа стала пляцоўкай для чатырох рэспубліканскіх інавацыйных праектаў. Акрамя гэтага, кожны

Узнагарод шмат не бывае.

педагог прэзентуе свае метады. Напрыклад, Людміла Мечыславаўна вядзе свой блог, дзе прапануе заданні рознага ўзроўню. Трэба адзначыць, што ў школе створана моцная матэрыяльная тэхнічная база. Практычна ўсе прадметныя кабінеты абсталяваны камп'ютарнай тэхнікай, падключаны інтэрнэт.

Давалося пачуць і такую думку: маўляў, педагогі працуюць з азартам, таму і вынік ёсць.

— У нас няма магчымасці запрашаць на працу педагогаў з іншых гімназій ці школ, бо трэба ўладкаваць спецыялістаў са свайго раёна, — зазначае дырэктар школы. — Тым не менш педагогі стараюцца. У нас амаль поўнасю ўкамплектаваны штат, а вакансію псіхолога думаем закрыць да верасня.

Узровень настаўнікаў таксама расце. Гэтаму садзейнічае і супрацоўніцтва паміж Воранаўскім раёнам і БДУ. Адукацыйны працэс па профільных прадметах забяспечваюць педагогі вышэйшай і першай катэгорый. Вучні гэтых класаў, як правіла, абыходзяцца без рэпетытараў і атрымліваюць 60–70 балаў на ЦТ.

...Праз некалькі гаўзін пакідаю ўтульны будынак школы, уражаная шматлікімі граматамі, дыпломамі і кубкамі, якія можна ўбачыць паўсюдна. Чым не стымул для новых дасягненняў?

Маргарыта УШКЕВІЧ.
margo@zviazda.by

Вадзім ЖЫЛІНСКІ і Вольга ШЫНКЕВІЧ.

— Сёлетнія выпускнікі зацікаўлены ў тым, каб стаць добрымі спецыялістамі і паспяховымі прафесіяналамі. Магчыма, не ўсе паступаць туды, куды хочучь. Але многія, закончыўшы каледжы, працягваюць вучобу ў ВНУ на дзённай альбо завочнай форме, — упэўнена Святлана Пачобут, дырэктар школы.

Па выніках паступлення Радунская СШ апыраджае многія гарадскія школы. Тут нікога не здзіўляе паказчык у 70 працэнтаў. А колькасць выпускнікоў з залатым медалём дасягае сямі чалавек за выпуск.

Ёсць 100 балаў!

Стабільнікі, як вядома, ёсць далёка не ў кожнай гарадской школе і гімназіі. У Радуні за два гады — два найвышэйшыя вынікі на ЦТ. І абодва па грамадазнаў-

наймацнейшыя у Воранаўскім раёне, але і ў вобласці.

Спрыяе асяроддзе

Хоць школа з'яўляецца рускамоўнай, добрых вынікаў вучні дасягаюць на выпрабаваннях па беларускай мове. Год таму адразу шэсць выпускнікоў атрымалі па гэтым прадмеце больш чым 90 балаў.

— У мяне вучаніца 96 балаў атрымала сёлета на папярэднім ЦТ, — падзялілася поспехамі настаўніца беларускай мовы Святлана Кампанеец. — Летась найвышэйшы бал быў 94. Адзін хлопчык, які здаў на 56, прыслаў СМС: «Прабачце». А мне было прыемна, бо гэта таксама нядрэжны вынік.

На думку педагога, сельскай школе нялёгка канкураваць з гарадскімі ўстановамі. Але разам

АУКЦИОН

на права аренды помещения по адресу:
г. Витебск, ул. Правды, 18, пом. 1, площадью 344,8 кв.м,
сроком на 3 года, для размещения торгового помещения,
офиса, оказания услуг.

Дата аукциона 19.06.2017 г.

НАЧАЛЬНАЯ ЦЕНА 1 310,24 РУБ.

Подробная информация на сайте www.marketvit.by,
а также по телефонам: +375 212 42-61-62, +375 29 510-07-63

ИЗВЕЩЕНИЕ

О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Организатор аукциона – Лельчицкий районный исполнительный комитет.

Лот №1. Предмет аукциона – право заключения договора аренды на земельный участок, площадью 0,0800 га с кадастровым номером 322881201601000556, расположенный по адресу: Гомельская область, Лельчицкий район, аг. Глушковичи, ул. Советская, 61. Имеются ограничения в использовании земельного участка в связи с его расположением на природных территориях, подлежащих специальной охране (в водоохранной зоне рек, водоемов), в охранной зоне объектов инженерной инфраструктуры (в охранной зоне электрических сетей).

Целевое назначение использования земельного участка – для строительства и обслуживания здания магазина (земельный участок для размещения объектов розничной торговли). Срок аренды земельного участка – 25 (двадцать пять) лет.

Начальная цена продажи – 97,45 (девяносто семь рублей сорок пять копеек).

Сумма задатка – 9,74 (девять рублей семьдесят четыре копейки).

Размер шага аукциона составляет 10% от предыдущей цены, названной аукционистом.

Лот №2. Предмет аукциона – право заключения договора аренды на земельный участок, площадью 0,0273 га с кадастровым номером 322855100001001498, расположенный по адресу: Гомельская область, г. п. Лельчицы, ул. Красноармейская. Имеются ограничения в использовании земельного участка в связи с его расположением в охранной зоне объектов инженерной инфраструктуры (в охранной зоне линий связи и радиодиффузии, сетей и сооружений теплоснабжения).

Целевое назначение использования земельного участка – для строительства и обслуживания магазина промышленной группы товаров (земельный участок для размещения объектов розничной торговли). Срок аренды земельного участка – 25 (двадцать пять) лет.

Начальная цена продажи – 1213,23 (одна тысяча двести тридцать рублей двадцать три копейки).

Сумма задатка – 121,32 (сто двадцать один рубль тридцать две копейки).

Размер шага аукциона составляет 10% от предыдущей цены, названной аукционистом.

Условия продажи:
внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка;
возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка;
заключение победителем аукциона с Лельчицким районным исполнительным комитетом договора аренды земельного участка и осуществления в установленном порядке государственной регистрации права на земельный участок;

разработка и утверждение в установленном порядке проектно-сметной документации на строительство объекта в срок, не превышающий двух лет;

снятие, сохранение и использование плодородного слоя почвы согласно строительному проекту;
освоение земельного участка в срок до шести месяцев после разработки и утверждения проектно-сметной документации;
осуществление строительства на условиях и в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

1. Аукцион состоится 5 июля 2017 г. в 10.00 в здании Лельчицкого районного исполнительного комитета, каб. 209 по адресу: г. п. Лельчицы, ул. Советская, 42.

2. Для участия в аукционе приглашаются индивидуальные предприниматели и юридические лица, подписавшие соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона на право заключения договора аренды земельного участка.

Для участия в аукционе необходимо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) подать в землеустроительную службу райисполкома в установленном в настоящем извещении срок заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка, который предполагается получить в аренду по результатам аукциона.

3. **Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30, последний день приема документов – до 17.30 30 июня 2017 года по адресу: г. п. Лельчицы, ул. Советская, 42. Заключительная регистрация участников 5 июля 2017 г. с 9.00 до 9.45.**

4. **Сумма задатка перечисляется на счет №3641421000035, в ЦБУ №315 г. п. Лельчицы филиала №300 ГУО ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, МФО 151501661, УНП 400032854, получатель – Лельчицкий районный исполнительный комитет.**

5. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи.

6. Организатор открытого аукциона вправе отказаться от аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до проведения аукциона.

За дополнительной информацией обращаться Лельчицкий районный исполнительный комитет (землеустроительная служба), контактные телефоны в г. п. Лельчицы: 8 (02356) 5-02-51, 5-08-33

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- капитальное строение, инв. №400/С-112597 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – магазин), площадью 122,0 кв. м, расположенное по адресу: Гродненский р-н, д. Богушовка, ул. Центральная, 9; - капитальное строение, инв. №400/С-112598 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада), площадью 72,4 кв. м, расположенное по адресу: Гродненский р-н, д. Богушовка, ул. Центральная, 9/1
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 422082401601000133, площадью 0,0703 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания магазина и склада), расположенный по адресу: Гродненский р-н, д. Богушовка, ул. Центральная, 9. Земельный участок имеет ограничения (обременения прав в использовании: земельные участки, расположенные в водоохранной зоне рек и водоемов, код – 2,4, площадью 0,0703 га)
Начальная цена продажи	12 500 р. (двенадцать тысяч пятьсот рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	1 250 р. (одна тысяча двести пятьдесят рублей)
Условия аукциона	Аукцион без условий
Продавец	Гродненский филиал Гродненского областного потребительского общества, 230001, г. Гродно, ул. Суворова, 298, тел. 96-06-74
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 4 июля 2017 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209	
К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.	
Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; <i>юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь</i> – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; <i>индивидуальным предпринимателем</i> – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; <i>юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь</i> – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.	
Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов	
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 29 июня 2017 г. до 15.00	
Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoinfo.by/	

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 16 июня 2017 года повторных торгов с условиями по продаже единым предметом торгов имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Минскремстрой»

Предмет торгов (состав и сведения о продаваемом имуществе)	Местонахождение продаваемого имущества
Двухэтажное кирпичное здание административно-бытового корпуса общей площадью 634,4 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-457; одноэтажное кирпичное здание хозяйственного склада общей площадью 84,8 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-311; одноэтажный дом из гипсолита общей площадью 27,9 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-308; одноэтажное кирпичное здание столярного цеха общей площадью 1983,8 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-458; одноэтажный железобетонный цех лесопиления общей площадью 915,9 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-314; навес для сушики пиломатериалов общей площадью 229,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-592; одноэтажный склад – ангар из металлического профиля общей площадью 333,3 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-309; одноэтажное кирпичное здание гаража общей площадью 205,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-310; двухэтажное кирпичное здание трансформаторной подстанции общей площадью 47,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-638; одноэтажная кирпичная сушильная камера общей площадью 64,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-589; одноэтажное кирпичное здание склада общей площадью 255,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-456; одноэтажное кирпичное здание мебельного цеха общей площадью 367,3 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-313; навес столярного цеха (инв. № 113018); покрытие асфальтобетонное (инв. № 113013); теплогенератор (инв. № 4013); забор железобетонный (инв. № 113012); ворота (3 шт.); эстакада для хранения леса (инв. № 113015); наружные электросети (инв. № 31358); кран подвесной ПТ 4363 (2 шт.) (инв. №№ 413152, 413153); камера КСО и шинный мост (инв. № 413131); конденсаторная установка ФЭБ (инв. № 413245); аспирационная система АС-3 (инв. № 413266); сети водопроводные чугунные (инв. № 308); сеть канализационная (инв. № 309); пожарный резервуар (2 шт.) (инв. №№113014, 113010); нагреватель Булеран (инв. № 6132171); шкаф СН1-3Р (инв. № 413120); шкафы СИЛ. ШРС (2 шт.) (инв. №№413125, 413126)	Минская область, Воложинский район, Раковский с/с, аг. Раков, ул. 17 сентября, 17
Сведения о земельном участке	Кадастровый номер – 622085700062000019, площадь – 1,7569 га, целевое назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений завода
Продавец имущества	ОАО «Минскремстрой», ул. Интернациональная, 5, 220050, г. Минск
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск
Начальная цена предмета торгов с учетом НДС	1 911 506,54 бел. руб.
Сумма задатка	190 000,00 бел. руб.
Условия торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со статьями 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Минскремстрой», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие с организатором торгов соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:
заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов);
заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов);
копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей);
копию устава (для юридических лиц);
копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» №3012104971019 в региональной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 16 июня 2017 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 02.06.2017 по 14.06.2017 включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 226-41-14, 200-04-11, (029) 688-61-94 (ОАО «Минскремстрой»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении повторных торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, на которое обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства по поручению Управления по Могилевской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь

ЛОТ №1. Капитальное строение с инв. №700/С-89751 – трехэтажное каменное административно-производственное здание с подвалом, двумя мощениями, двумя заборами, воротами, расположенное по адресу: Могилевская обл, г. Могилев, ул. Кулибина, 23, общ. пл. 1480,7 кв. м, фундамент – ж/бетонный, стены – кирпичные, панельные, перегородки – кирпичные, панельные, перекрытия – ж/бетонные, крыша – рулонная. Сведения о земельном участке: здание расположено на земельном участке с кадастровым номером 740100000020011173, площадью – 1,4467 га, право постоянного пользования, назначение – земельный участок для содержания и обслуживания административного здания и производственных помещений. Отдельный земельный участок для обслуживания здания не выделен.	
Начальная цена продажи – 354 780,00 бел. руб. Сумма задатка – 35 478,00 бел. руб.	
Расчетный счет для перечисления задатка	Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, МФО 153001369
Дата, время и место проведения аукциона	Аукцион проводится 5 июля 2017 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, офис Могилевского филиала РУП «Институт недвижимости и оценки». Последний день подачи заявок и внесения задатка: 30 июня 2017 года до 15.00
Срок и условия оплаты приобретенного с аукциона имущества	В течение 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона на расчетный счет Организатора аукциона
Обременение	Арест с 03.06.2016
Информация о предыдущем аукционе размещена в номере газеты «Звезда»	от 25.03.2017 г.
Дополнительную информацию можно получить по тел.: (8-0222) 32-43-98, (8-0291) 400-394; 8 029 624-26-25	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БРЕСТМАШ»

Номер лота	Наименование имущества	Год выпуска	Инв. №	Начальная цена продажи, без учета НДС, BYN	Задаток, BYN
Лот №1	Универсально-фрезерный станок 6Р81	1984	26200	1 700,00	312,00
	Горизонтально-расточной станок 2А620	1983	22280	2 600,00	
Организатор торгов	РУП «Институт недвижимости и оценки» Брестский филиал				
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона				
Условия оплаты	В соответствии с заключенным договором купли-продажи				
Номер р/с для перечисления задатка:	3012178938017 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция №100 по Брестской области, код 369, г. Брест, ул. Мицкевича, 10, УНП 201028245				
Аукцион состоится 5 июля 2017 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325, Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».					
Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционных торгах, и иную информацию можно узнать у организатора аукционных торгов по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, (029) 626-72-52.					
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений – 4 июля 2017 г. до 17.00					

МЫ САМІ

НА МЕСЦЫ СТАРЫХ ТАПОЛЯЎ

Што бывае, калі жыхары пасёлка не баяцца турбаваць сельвыканкам, а сельвыканкам не баіцца заклапочаных жыхароў?

Праязджаеш цераз Уваравічы — і мімаволі спыняеш позірк на вялізных, ледзь не ў чалавечы рост, рознакаляровых — такіх, што відаць здалёк, — алоўках у парку. Яны літаральна «растуць» з-пад зямлі. Гойсаць тут — адна з любімых забаў мясцовай дзяты.

З'явілася аздоба намаганьнямі мясцовых жыхароў. У вёсках наогул жывуць людзі самастойныя, звыклыя рабіць што-небудзь сваімі рукамі. Галоўнае — не заціскаць ініцыятыву «зверху», адбіваючы такім чынам ахвоту да прапановы. Так лічыць старшыня Уваравіцкага сельсавета Савета дэпутатаў Наталля КІСЯЛЁВА, якая неаднойчы была сведкай стваральнай актыўнасці вяскоўцаў.

— Мне радасна, калі прапановы зыходзяць ад моладзі, таксама вельмі ініцыятыўная ветэранская арганізацыя. Звычайна на сходзе нехта прапановуе ўпрыгожыць тэрыторыю, астатнія ідэю падтрымліваюць і дадаюць нешта сваё. Напрыклад, раней побач з уваравіцкім храмам быў проста пусты ўчастак. Цяпер жа там стаяць альтанкі, фігуркі пастушкі, каровак — усё гэта зрабілі ўмельцы з рабочай брыгады незанятага сельніцтва.

Яшчэ адно месца, якое ў пасёлку рэдка пустуе, — дзіцячая пляцоўка. Запатрабаванасць заканамерная, бо гарадскі пасёлак Уваравічы ў Буда-Кашалёўскім раёне даволі вялікі, знаходзіцца непадалёку ад Гомеля, так што ў абласны цэнтр пасялкоўцы выязджаюць калі не на працу, то, прынамсі, на выхадныя. Напэўна, гэта акалічнасць і спрыяе таму, што свой дом тут

Фота Раісана ВЕЖНІЦА

маюць каля 190 маладых сем'яў. А там, дзе сям'я, хутэй за ўсё ёсць і дзеці.

— Дзіцячая пляцоўка з'явілася ў 2011 годзе, — расказвае Наталля Кісялёва, — На сходзе вырашылі падаць заяўку на конкурс Прадстаўніцтва ААН, скіраваны на тэрыторыяльнае развіццё рэгіёнаў, што пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Конкурс мы выйгралі і на атрыманыя сродкі закупілі спартыўна-забаўляльны інвентар.

Будаваў пляцоўку, як гэта прынята гаварыць, усёй грамадой. У старым парку недалёка ад рэчкі раней толькі таполі рас-

лі, на іх гнездаваліся вароны і гракі. Цяпер тут з цяжкасцю можна ўявіць запушчэнне. Жыхары расчысцілі тэрыторыю для «фабрычных» атракцыёнаў, бацькі дадалі самаробныя, ярка пафарбаваныя лавачкі, лесвіцу з цурбанкаў для маленькіх гарэз... Нават да прыборкі аварыйных дрэў пасялкоўцы падышлі творча: замест таго каб проста спілаваць гнілыя камлі, прыбралі толькі верхнюю, небяспечную частку. Пні апрацавалі ў выглядзе алоўкаў і пафарбавалі. У добрае надвор'е мамы спецыяльна прыходзяць сюды з маленькімі дзецьмі, каб вучыць колеры за гульнёй.

— Чысціню падтрымліваем на суботніках, таксама рэгулярна ладзім сандні — нашы ўстановы выдзяляюць работнікаў, каб навесці парадак у гарадскім парку і на пляцоўцы, — расказвае старшыня сельсавета.

Дарослыя, калі што якое, самі ж спраўляюцца з дробным рамонтом, хоць, па словах Наталлі Кісялёвай, кожную вясну пляцоўку даследуюць на бяспечнасць, а

атракцыёны дадаткова паднаўляюць і ўмацоўваюць.

У марах старшыні — уладкаваць у пасёлку яшчэ і стадыён, дзе б маглі бавіць час моладзь і падлеткі.

— Насельніцтва ў нас актыўнае, а стадыён знаходзіцца пакулы у «першабытным» стане — проста роўная пляцоўка. Зноў жа на сходзе абмеркавалі гэтую праблему і вырашылі дзейнічаць правяраным метадам. Падалі прапанову «Уваравічы — спорт-сіці» на конкурс ПРААН — і зноў перамаглі! Так што ў найбліжэйшым часе будзем асвойваць выдзеленыя сродкі. Дабротнае спартыўнае памяшканне, трэнажорная зала, і культурна-асветніцкі цэнтр на перыферыі — зусім не мары. Думаю, яны будуць запатрабаванымі, адначасова гэта стане добрым сродкам згуртаваць і заняць моладзь.

Рагнеда ЮРГЕЛЬ.
yurgel@zviazda.by

Мінск — Буда-Кашалёва — Мінск.

Алена АЛЕКСІНА, старшыня Буда-Кашалёўскага раённага Савета дэпутатаў:

— Сёння на кожнай тэрыторыі сельсавета ёсць дзіцячая пляцоўка. Упершыню гэтая тэма прагучала на грамадскіх сходах. Калі ў горадзе маці з малым можа выйсці ў двор і там будзе абсталявана пляцоўка, то ў вёсцы часта такой магчымасці няма, бацькі гуляюць каля школ, у парках ці проста па вуліцы. Савет дэпутатаў прааналізаваў пытанне, і ў 2012 годзе мы выступілі з ініцыятывай, каб

правесці раённы суботнік, а атрыманыя сродкі выкарыстаць для будаўніцтва пляцовак. Такім чынам з'явілася 15 аб'ектаў у розных сельсаветах. З тых грошай, што былі сабраны ў горадзе, адпаведную суму выкарысталі на будаўніцтва пляцоўкі для Буда-Кашалёўскага раённага цэнтара карэкцыйна-развіццёвага навучання і рэабілітацыі.

Напачатку дзіцячыя пляцоўкі былі толькі ў цэнтрах сельсаветаў, сёння мы пайшлі далей, у іншыя населеныя пункты, дзе ёсць такая патрэба.

«ДЭПУТАТ» З ВЯСЕННЯЙ ВУЛІЦЫ

У Грэбняне (ёсць такі прыватны сектар у Магілёве) Мішу Стэфаненка ведае, напэўна, кожны. Некаторыя нават называюць яго з павагай Міхал Міхалычам. Ну і што з таго, што яму ўсяго 25 гадоў і ён ніякі не начальнік? Затое вельмі душэўны чалавек, неабыхавы да праблем іншых. Да народных абраннікаў Міша ніякага дачынення не мае, а ганаровую мянушку заслужыў выключна з-за сваёй прыроджанай схільнасці рабіць добрыя справы іншым. Яшчэ ў школе пачаў апякаць пажылых суседзяў. Калонка не працуе, транспарт дрэнна курсіруе, літар не свеціць — яму да ўсяго ёсць справа.

Апошняе, чаго ён дабіўся, — гэта каб на прыпынку грамадскага транспарту на перакрываўні праспекта Шміта і вуліцы Астроўскага паставілі павільён. Гэта не яго раён, але сталі тэлефановаць знаёмыя: паспрабуй, паўздзейнічай. Ад дажджу, ветру няма куды схаватца... І тады ён напісаў у мясцовую газету гумарэску. Праз 2 тыдні павільён паставілі.

На жаль, асфальт на вуліцы з прыгожай назвай Вясенняя, дзе жыве Міша, яшчэ не паклалі. Пасля дажджоў — лужы і бруд. Хлопец, вядома, спрабаваў вырашыць пытанне, але, напэўна, да Вясенняй

яшчэ чарга не дайшла. А каб не было ўсё зусім ужо сумна, ён вырашыў каля свайго дома стварыць казку для дзяцей. Вуліца доўгая, а пляцоўкі, дзе б ім можна было адвесці душу, няма. Зараз іншая справа. Калі вы выпадкова трапіце на гэтую вуліцу, нават шукаць не прыйдзеца, дзе жыве Міша. Яго дом вельмі пазнавальны па розных бусліках, коціках, кветачках. Прычым усё гэта выстаўляецца толькі на летні сезон, на зіму дэкарацыі па-гаспадарску хаваюцца.

— Як нарадзіўся сын у аднакласніка, так усё

і пачалося, — усміхаецца суразмоўца. — Пагуляць дзіцяці няма дзе. Вырашыў зрабіць сябру сюрпрыз, а потым і сам захапіўся. Як ніяк, творчасць.

У майстэрні ў Мішы чаго толькі няма — фарбы, пэндзлікі, розныя бутэлекі... Сам ён не п'е і не курыць, але знайсці тару

на любы густ у наш час не праблема — было б жаданне. Пачынаў з пластыкавых званочкаў і ягадак, потым стаў рабіць грыбочкі з пенапласту. Пафарбаванне калі і паставіў на вуліцы. Атрымалася дрэнна, але нехта хуценька прыбраў да рук чатыры грыбы з пяці. Калі зламалі калабка,

пакрыўджаны майстар распрацаваў антывандальныя метады: устанавіў нешта нахшталь вiндэакамер і напісаў, што «аб'ект ахоўваецца».

Тыяжцаці і фарбы хлопцу таксама не дарма даюцца. Спецыяльна ходзіць па іх на рынак. Радуецца, што дзецям яго персанажы падабаюцца. Часта прыходзяць маладыя мамы з каласкамі, з задавальненнем фатаграфуюцца. Міша нават паклапаціўся аб бяспецы сваіх наведвальнікаў — паставіў уздоўж дарогі слупочкі са святлоадбівальнай фарбай.

Наогул, Міша — чалавек усебаковых інтарэсаў. Ва ўсім Грэбняне наўрад ці знойдзеца чалавек, які б купляў і выпісаў столькі газет і часопісаў.

Вясёлы дворык.

Міша Стэфаненка і яго надзейная ахова.

«Інтэрнэт ніколі не заменіць друкаваны варыянт, — упэўнены ён. — У бібліятэцы можна любую газету знайсці нават 50-гадовай даўніны. А паспрабуйце гэта зрабіць з электроннымі версіямі».

Газеты, вядомая справа, не танныя. Але Міша — той чалавек, для якога грошы — не галоўнае ў жыцці. Ідэаліст, адным словам.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
zigulya@zviazda.by

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар
СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ГЕРАСІМОВІЧ С.М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; АСКЕРКА Ю.В., адказны сакратар Савета па ўзаемадзейні органу мясцовага самакіравання пры Савете Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЕДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30
30 мая 2017 года.

■ Больш, чым псіхалогія

ЯК БЕЛАРУСЫ ВЫРАШАЮЦЬ КАНФЛІКТЫ?

■ Міжнародны дзень без тытуню

Трэба кідаць

Курэнне правакуе абсалютную большасць смерцяў ад раку лёгкага, хранічнага бронхіту і ішэмічнай хваробы сэрца. З ім звязана велізарная колькасць захворванняў: пачынаючы з вышэйпералічаных і заканчваючы туберкулёзам, язвавай хваробай страўніка і дванаццаціпернай кішкі, хваробамі нервовай сістэмы, многімі відамі раку.

Вядома, што амаль кожны курэц рабіў спробу пазбавіцца ад шкоднай звычкі, але, як правіла, гэтага хапае не больш як на тры месяцы. Менавіта ў гэты час важна звярнуцца да спецыяліста, які парэкамендуе лекавую тэрапію, псіхатэрапію.

Па кансультацыю лепей звяртацца да ўрача-псіхатэрапеўта або да ўрача-псіхіятра-наркалага. Наркалагічныя кабінеты для лячэння тытунёвай залежнасці ёсць ва ўсіх раёнах, а таксама ў абласных і гарадскіх наркадыспансерах. Лячэнне праводзіцца ананімна і ў асноўным на платнай аснове.

Сярод метадаў пазбаўлення ад такой залежнасці — тэрапія самакіравання. Пацыент навучаецца самакантролю. Для гэтага неабходна запісаць умовы, пры якіх узмацняецца жаданне курыць, а таксама стымулы, якія падахвочваюць да гэтага. Выкарыстоўваецца таксама метады нікацінавага затухання, або паступовага зніжэння спажывання нікаціну за кошт курэння аднолькавай колькасці цыгарэт, але з меншай колькасцю нікаціну. Іншыя метады прадугледжваюць навучанне таму, як быходзіцца без цыгарэт, фарміраванне пачуцця агіды да тытуню.

Таму, хто хоча кінуць курыць, можна параіць пазбягаць ужывання алкаголю і нават кавы — любых рэчываў, якія зніжаюць кантроль. Неабходна вучыцца спраўляцца са сваім дрэнным настроем, стрэсам і сумам без хімічных падпарак.

Востры нікацінавы сіндром дапамагае зняць нікаціназамышчальную тэрапію. Гэта патрабуецца тым, хто курыць звыш 20 цыгарэт у дзень, хто бярэцца за цыгарэту на працягу 30 хвілін пасля абуджэння, і асобам, якія ўжо мелі няўдалыя спробы кінуць курыць.

Развітацца з тытунём можна ў адзін момант або паступова, паэтапна. Звычайна першы спосаб падыходзіць тым, хто толькі пачаў, дзецям і падлеткам, а другі — асобам са стажам і ва ўзросце пасля 50 гадоў.

Ці праходзіць мода на курэнне?

Гродзенскія сацыёлагі сцвярджаюць у рэгіёне колькасць курцоў зніжаецца

Гэты працэс намеціўся некалькі гадоў таму. Зараз лічба тытунёва залежных складае 26,7%, што толькі на 2% больш, чым прадугледжвае праграма «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека Рэспублікі Беларусь» на 2016—2020 гады.

Аптымiстычна выглядаюць на гэтым фоне і школьнікі. Згодна з апытаннем, назіраецца стабільнае зніжэнне колькасці старшакласнікаў, якія кураць. Пры гэтым лічба тых, хто ніколі не спрабаваў цыгарэт, дасягнула 95%. Яшчэ тры гады таму гэты паказчык складаў 73%.

Як зазначыла загадчыца аддзела грамадскага здароўя Гродзенскага абласнога цэнтру гігіены і эпідэміялогіі Ірына ДУБОК, лад жыцця бацькоў часта фарміруе адносныя дзязей да шкодных звычак. Згодна з апытаннем, кураць у кожнай другой сям'і. У асноўным гэта бацька (35%), маці — у 7% анкетаваных. На пытанне «Ці ёсць у цябе сябры, якія кураць?» станюча адказалі 30% школьнікаў. Спецыялісты лічаць, што гэта пытанне з'яўляецца маркерам распаўсюджанасці курэння сярод вучняў.

Сярэдні ўзрост, калі рэспандэнты пачалі альбо паспрабавалі курыць, — 13 гадоў. 52% адзначылі, што прычынай стала цікаўнасць. Палова апытаных хацелі б кінуць курыць.

Такое рашэнне гатовы прыняць і дарослыя. Некаторыя звяртаюцца па дапамогу да спецыялістаў гродзенскага цэнтру «Псіхіятрыя-наркалогія». Па словах урача-псіхатэрапеўта Вольгі ВОЛКАВАЙ-ЛАГУН, пазбавіцца ад шкоднай звычкі ў асноўным імкнуча мужчыны ад 25 да 40 гадоў. Першыя стварылі сям'і і маюць маленькіх дзязей, а другія пачалі адчуваць праблемы са здароўем.

Ірына Дубок адзначыла, што хоць мода на тытунь праходзіць, з'явілася новая пагроза — электронная цыгарэта. Тавар не падлягае сертыфікацыі, хоць медыкі лічаць яго небяспечным для здароўя. Згодна з даследаваннямі, пара цыгарэты спрыяе ўсмоктванню таксічных рэчываў. Захапленне гэтым вырабам можа справакаваць новы віток залежнасці ад курэння.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by

Старым знаёмым спосабам: нейкі час бакі суіснуюць па прыцыпе «я цябе не чапаю, і ты падалей трымайся», але аднойчы штосьці ідзе не так — выбух, «бойка», пасля чаго мір і згода. Такая мадэль вырашэння праблем затратная і неэфектыўная, бо пазбаўляе магчымасці хутэй рухацца да мэты, дасягаць больш значных вынікаў. Але што зробіш, інакш не ўмеем. Тым часам нават у суседняй Расіі ўжо вырацаваны прафесійны стандарт такога спецыяліста, як канфліктолаг, аб чым на II Міжнародным фестывалі медыяцыі ў Мінску паведаміла выканаўца распрацоўкі гэтага прафстандарту Любоў ЦОЙ.

Не сакрэт, што ўсё наша жыццё прасякнутае канфліктамі. Унутрыасобасныя, сямейныя, паміж уладай і бізнесам, паміж грамадзянамі і ўладай... Звычайна ў такіх сітуацыях завуць юрыстаў, але яны разглядаюць сітуацыю толькі з пазіцыі права. У сучасным грамадстве стала відавочным, што адной толькі літарай закона праблема ніколі не вычэрпваецца.

— У галіне вырашэння канфліктных сітуацый працуюць самыя розныя спецыялісты — псіхолаг, сацыёлаг, палітолаг, юрыст, але павінен быць і канфліктолаг, — расказвае генеральны дырэктар Маскоўскай школы канфліктологіі Любоў ЦОЙ. — Там, дзе ёсць інавацыйныя праекты, колькасць канфліктаў абавязкова павялічваецца. Ёсць тыя, хто супраць, хто не разумее, навошта гэта трэба і г. д. Я была сведкай такой сітуацыі: да дэпутата прыйшлі грамадзяне — крычаць, абурваюцца і раптам чуюць: «Што вы тут раскрычаліся? Я не для гэтага ішла ў дэпутаты, каб такое выслухваць!» У выніку людзям сказалі: супакойцеся і прыходзьце пазней. Вядома, ніхто пазней не прыйшоў. Як спецыяліст у сваёй галіне, я ведаю, што дэпутат не можа так гаварыць, што самае важнае ў такім выпадку — слухаць, аб чым крычаць

людзі! Крык — гэта не толькі форма, але і важны змест. Людзі крычаць аб тым, што парушаюцца іх правы. Калі вы спраўды хочаце ім дапамагчы, не звяртайце ўвагу на форму...

Ці справіўся б тут псіхолаг? Любоў Мікалаеўна кажа, што на расійскім грамадстве было вырабавана нямала псіхалагічных метадык. Пабыўшы на адным трэнінгу, яна наогул паставіла пад сумненне мэтазгоднасць яго існавання. Вядучы напрыклад падзяліцца на «прадпрымальнікаў» і «ўладу», на што Любоў Мікалаеўна быць і група тых, хто «не вызначаюцца». «Мадэль «ўлада-ранне — падпарадкаванне» — гэта ўчарашні дзень. Наша сучаснасць больш складаная, яна ставіць вельмі шмат пытанняў», — адзначае спадарыня Цой. Уззяць хоць бы сітуацыю з будаўніцтвам буйных аб'ектаў — дарог, стаянак, гандлёвых комплексаў... Не бывае тут, каб усе былі «за». Як правіла, «за» толькі інвестар, а паколькі ён прыносіць грошы ў казну, то «за» і другі бок — улада. А жыхары пачынаюць званіць па ўсёй вертыкалі, каб спыніць працэс. Псіхолаг можа дапамагчы кожнаму паасобку — змяніць свае погляды на сітуацыю, а канфліктолаг кажа, што трэба разабрацца,

чаму наогул узнікла такое непаразуменне, чаму ўлада не абараняе інтарэсы жыхароў і г. д. «Неабходна дыскусія, і задача ўлады — гарантаваць бяспеку любому дзялогу, спрыяць незалежнаму аналізу сітуацыі, — кажа Любоў Цой. — Задача кожнага кіраўніка — не бяцца нават негатыўнага вопыту. Заўсёды можна знізіць рызыку, зрабіць падзенне не такім жорсткім. Канфліктолаг, безумоўна, гэта зробіць лепш за любога бізнесмена — ён можа вылучыць істотнае, важнае, вызначаць, у чым заключаецца праблема».

— Рана ці позна мы прыйдзем да таго, што і ў нас з'явіцца прафесійныя канфліктолагі, — тлумачыць начальнік псіхалагічнай службы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, псіхолаг вышэйшай катэгорыі Руслан ПАПКО. — Канфлікты перашкаджаюць эфектыўнасці любой дзейнасці, што важна і для прыватнай фірмы, і для дзяржаўнай арганізацыі. Я думаю, першымі на неабходнасць падрыхтоўкі такіх спецыялістаў павінен звярнуць увагу камерцыйныя ўстановы адукацыі. Самае важнае, каб гэта было патрэбна рынку працы, бо, мяркуючы па сваіх знаёмых, якія звяртаюцца да мяне ў асабістым парадку, многія ўжо адчуваюць патрэбу ў падобнай кансультацыі, але не гатовы за гэта плаціць. А не гатовы плаціць таму, што ў нас няма сапраўднага рынку, канкурэнцыі, ва ўмовах якіх кампаніі пачынаюць разумець, што прадбачанне, своечасовае вырашэнне канфлікту дапамагае выйграць.

— Чаму недастаткова ведаў і ўменняў псіхолага?

— Для псіхолага гэта адна з разнавіднасцяў яго дзейнасці. Але сёння відавочна, што такой спадарожнай падрыхтоўкі малавата. З любым пытаннем можна звярнуцца да любога псіхолага, які мае права кансультаваць, аднак лепей — да таго, што спецыялізуецца на канкрэтнай тэме. Сямейны псіхолаг не абавязкова будзе ідэальным кансультантам па пытаннях, звязаных з выхаваннем дзяцей і г. д.

Пакуль мы больш зацікаўлены ў развіцці медыяцыі — стварэнні нейкай пляцоўкі для перагавораў, да якой могуць падключыцца розныя спецыялісты. Усё ж такі юрыст бачыць праблему з пункту гледжання права, псіхолаг — з пункту гледжання псіхалогіі чалавека, канфліктолаг жа бачыць не столькі самога чалавека, колькі магчымыя шляхі развіцця сітуацыі, калі трэба прымусяць людзей пачаць яе абмеркаванне, каб падзеі не набылі дэструктыўны характар.

— Што можна сказаць пра канфліктнасць беларусаў?

— Маё асабістае меркаванне — мы неканфліктныя чыста знешне, бо вельмі закрытыя, таму нас раздзіраюць унутрыасобасныя канфлікты. Гэта шкодзіць і нам самім, і нашай справе. Калі б мы не хавалі канфлікт, а расставілі кропкі над і, то лепей рухаліся б наперад, а сыходзячы ад канфлікту, пачынаем таптацца на месцы.

Святлана БАРЫСЕНКА. protas@zviazda.by

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 15 июня 2017 года на 8-м открытом аукционе проводит 4-й от 13 апреля 2017 года и 7-й от 25 мая 2017 года повторные открытые аукционы по продаже имущества республиканской собственности

№ лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
37	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) №498205003 дв. 39346 1982 г. 4 кат. 4601 км 304 м/ч	г. Минск, в/ч 63755	45 000	4 500
38	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) №498301002 дв. 791472 1983 г. 4 кат. 647 км 3,25 м/ч	г. Минск, в/ч 63755	45 000	4 500
68	Автошасси Урал-375АМ ш. 409807 дв. 001367 1983 г. 5 кат. 5 989 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	4 500	450
74	Специальный автомобиль Урал-375 с кузовом-фургонном К1-375 в составе: кузов-фургон К1-375 №04153 1985 г. 4 кат. Автошасси Урал-375 ш. 436611 дв. 382992 1985 г. 3 кат. 1 746 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	5 200	520

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 15 июня 2017 г. в 11.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 12 июня 2017 года. Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 15 июня 2017 г. с 9.00 до 9.45.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3-х банковских дней с момента проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли — р/с 3012244970018 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, код 153001739, российский рубль — р/с 3012107883087 в Центре банковских услуг №701, ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код 369 УНН 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 3011181010000000090 Реквизиты банка: БИК 044525225 ИИН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №3010181040000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. Без НДС. Справки по тел.: (017) 398 07 81, факс (017) 398 07 81. Наш адрес в Интернете: www.bsk.by, auk@bsk.by. Ранее опубликованные извещения в газете «Звязда» №47 от 11 марта 2017 г. и №76 от 21 апреля 2017 г.

■ Доктор адкажа

Нырка не на месцы

«Растлумачце, калі ласка, што магло паспрыяць апусканню ныркі?»

Вольга Віктараўна, г. Орша».

Тлумачыць участковы тэрапеўт 11-й гарадской паліклінікі Мінска Кацярына МАШЧАНКА:

— Апусканне ныркі — гэта яе паталагічнае зрушэнне ўніз на два і больш пазванкі пры руху або любым змяненні становішча цела. Развіцця такі стан можа ў выніку зніжэння тонусу мышцаў брушнага прэса, напрыклад пасля шматплоднай або шматразовай цяжарнасці. Бывае, што праблема заключаецца і ў слабасці звязак ныркі, што можа быць абумоўлена нават траўмай, атрыманай у жытвы або ў вобласці паясныцы. Але паўплываць могуць і перанесеныя інфекцыйныя захворванні, і рэзкае зніжэнне вагі. Характэрна, што такая паталогія — нефраптоз — часцей развіваецца ў жанчын.

Спозненае або няправільнае лячэнне можа прывесці да ўскладненняў: парушэння мочаспускання, піеланефрыту, вена- і лімфастазу. На ранніх стадыях развіцця захворвання рэкамендуецца насіць эластычны бандаж і займацца фізкультурай, якая будзе ўмацоўваць сценкі брушной поласці. Аднак прызначыць гэта павінен урач, бо ўсё гэта будзе проціпаказана, калі ў нырках ёсць спяечны працэс

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«УЧАСТВУЙ В РОЗЫГРЫШЕ АВТОМОБИЛЯ С MASTERCARD»

Настоящие правила проведения Рекламной игры «Участуй в розыгрыше автомобиля с MasterCard» (далее – Правила), направленной на стимулирование безналичных операций, осуществляемых по банковским платежным картам MasterCard®, эмитированным в банках Республики Беларусь, разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения Рекламной игры «Участуй в розыгрыше автомобиля с MasterCard» (далее – Рекламная игра).

Организатор Рекламной игры
Организатором Рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Пиар квадрат», УНП 191682518, зарегистрированное решением Минского городского исполнительного комитета от 7 июля 2011 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №191682518 (далее – Организатор). Юридический адрес Организатора: Республика Беларусь, 220035, г. Минск, ул. Гвардейская, д. 10, пом. 24.

Участники Рекламной игры
Участниками Рекламной игры могут стать физические лица, являющиеся держателями действующей банковской карты MasterCard®, эмитированной в банках Республики Беларусь, и которые совершили на территории проведения Рекламной игры безналичную операцию оплаты товаров с использованием банковской карты MasterCard® (за исключением банковских карт Maestro и Белкард/Maestro) на любую сумму от 15,00 (пятнадцати) белорусских рублей 00 копеек и более в одном чеке (далее – Операция) в период с 1 июня по 31 декабря 2017 года включительно (далее – Участник).

Участником Рекламной игры могут быть граждане Республики Беларусь, достигшие 18 лет, а также иностранные граждане и лица без гражданства, достигшие 18 лет, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

1. Название Рекламной игры: «Участуй в розыгрыше автомобиля с MasterCard».

2. Территория проведения Рекламной игры: магазины «Корона» (за исключением секций «Модный Молл»), находящиеся на территории Республики Беларусь, а именно:

№ п/п	Наименование торгового объекта	Адрес магазинов «Корона»
1	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Кальварийская, 24
2	Магазин «Корона»	г. Минск, пр-т Победителей, 65-1
3	Магазин «Корона»	г. Минск, пр-т Независимости, 154
4	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Корженевского, 26
5	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Янки Брыля, 24-184
6	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Кунцевича, 37-113
7	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Одицова, 9-67
8	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Одицова, 20, пом. 11
9	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Могилевская, 2, корп. 1, помещения №1, 9, 10
10	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Сурганова, 57а
11	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Судмалиса, 3а
12	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Сторожевская, 8, пом. 26н
13	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Барамзинной, 8а
14	Магазин «Корона»	г. Минск, ул. Олешева, 1, пом. 314
15	Магазин «Корона»	Минский р-н, Колодицкий с/с, аг. Колодищи, ул. Минская, 69а-1
16	Магазин «Корона»	Минская обл., Минский р-н, Ждановичский с/с, аг. Ждановичи, ул. Заречная, 1в-3
17	Магазин «Корона»	Минская обл., Минский р-н, Щомыслицкий с/с, 28а, район аг. Щомыслица
18	Магазин «Корона»	г. Брест, ул. Московская, 210
19	Магазин «Корона»	г. Брест, ул. Пуганова, 4
20	Магазин «Корона»	г. Брест, ул. Сябровская, 99а
21	Магазин «Корона»	г. Барановичи, пр-т Советский, 2-1
22	Магазин «Корона»	г. Барановичи, ул. Кирова, 101/1
23	Магазин «Корона»	г. Бобруйск, ул. 50 лет ВЛКСМ, 33-3
24	Магазин «Корона»	г. Бобруйск, ул. М. Горького, 36
25	Магазин «Корона»	г. Витебск, шоссе Бешенковичское, 3-1
26	Магазин «Корона»	г. Витебск, ул. Гончарная, 11
27	Магазин «Корона»	г. Витебск, пр-т Московский, 109-1
28	Магазин «Корона»	г. Витебск, пр-т Черняховского, 44-213, 44-214
29	Магазин «Корона»	г. Витебск, пр-т Строителей, 11
30	Магазин «Корона»	г. Борисов, ул. III Интернационала, 5
31	Магазин «Корона»	г. Солигорск, ул. Константина Заслонова, 29
32	Магазин «Корона»	г. Гродно, пр-т Янки Купалы, 16а-1

3. Дата начала Рекламной игры: 1 июня 2017 г.

4. Дата окончания Рекламной игры: 20 февраля 2018 г.

5. Наименование услуг, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра: безналичные операции, осуществляемые с помощью банковских платежных карт MasterCard® (за исключением банковских карт Maestro и Белкард/Maestro), эмитированных в банках Республики Беларусь (далее – Карты), на территории проведения Рекламной игры.

6. Порядок участия в розыгрышах Призов и розыгрыше Главного приза

6.1. Для участия в Рекламной игре Участнику необходимо в период с 1 июня по 31 декабря 2017 года включительно:

– осуществить Операцию на сумму от 15,00 (пятнадцати) белорусских рублей 00 копеек и более в одном чеке на территории проведения Рекламной игры.

– В один из следующих этапов:

- Этап 1: с 01.06.2017 (00:00) по 30.06.2017 (23:59:59)
- Этап 2: с 01.07.2017 (00:00) по 31.07.2017 (23:59:59)
- Этап 3: с 01.08.2017 (00:00) по 31.08.2017 (23:59:59)
- Этап 4: с 01.09.2017 (00:00) по 30.09.2017 (23:59:59)
- Этап 5: с 01.10.2017 (00:00) по 31.10.2017 (23:59:59)
- Этап 6: с 01.11.2017 (00:00) по 30.11.2017 (23:59:59)
- Этап 7: с 01.12.2017 (00:00) по 31.12.2017 (23:59:59)

вести регистрационные данные на странице Рекламной игры www.promo.korona.by:

- дату совершения Операции;
 - код авторизации (код, подтверждающий осуществление банком-эмитентом авторизации, состоит, как правило, из 6 цифр и печатается в карт-чеке);
 - последние 4 цифры платежной карты Участника;
 - фамилию, имя и отчество Участника;
 - номер мобильного телефона Участника;
 - адрес электронной почты Участника;
 - почтовый адрес Участника (индекс, населенный пункт, улица (проспект, переулок и т.д.), дом, корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии)).
- Разместить скан или фотографию карт-чека в соответствующем поле на странице Рекламной игры.

6.2. Данные из одного чека могут быть зарегистрированы на сайте Рекламной игры один раз. В случае попытки регистрации Участником данных одной и той же операцией дважды повторные данные не будут приниматься к участию в Рекламной игре.

Все участники Рекламной игры, зарегистрировавшие Операцию в соответствии с п. 6.1 настоящих Правил, автоматически становятся участниками розыгрыша Главного приза, включая участников, которые были признаны Победителями в результате розыгрышей Призов в предыдущих этапах.

6.3. К участию в Рекламной игре не принимаются:

- чеки, датированные ранее 1 июня 2017 года 00:00:00 и позднее 31 декабря 2017 года 23:59:59;
- данные из чека, которые Участник регистрирует на странице Рекламной игры ранее 1 июня 2017 года 00:00:00 и позднее 31 декабря 2017 года 23:59:59;
- операции, совершенные при помощи платежных карт Maestro, Белкард/Maestro.

7. Уведомление об успешной регистрации данных на странице Рекламной игры Участник получает в диалоговом окне на странице интернет-сайта www.promo.korona.by, а порядковый номер Участника (вида 1000000, 1000001, 1000002 и т.д., присвоенный согласно времени и дате регистрации) и дату розыгрыша, в котором участвует данный порядковый номер, Участник получает в письме, отправленном на адрес электронной почты, указанный Участником при регистрации, в течение 48 часов с момента успешной регистрации данных.

7.1. Количество Операций, которые может зарегистрировать один Участник, не ограничено при условии соблюдения п. 6 настоящих Правил.

8. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры при регистрации данных на странице Рекламной игры www.promo.korona.by. При обнаружении синтаксических ошибок в регистрационных данных, которые не оказывают влияния на идентификацию Участника, Операция принимает участие в розыгрыше на общих основаниях.

9. Призовой фонд Рекламной игры, источники его формирования.

Даты проведения розыгрышей призового фонда
Призовой фонд Рекламной игры формируется за счет денежных средств и имущества Организатора в размере 122 484,90 (сто двадцать две тысячи четырехсот восемьдесят четыре) белорусских рубля 90 копеек.

Призовой фонд Рекламной игры включает следующие призы:

№	Наименование приза	Определение приза	Даты розыгрыша	Кол-во	Стоимость с НДС за ед., бел. руб.	ИТОГО стоимость с НДС, бел. руб.
Розыгрыши Призов						
1	Сертификат «Корона»	Подарочная карта 50 руб. (подарочная карта используется для покупки товаров в торговых объектах сети «Корона» (адреса магазинов, торговых центров указаны на сайте korona.by в разделе «Подарочный сертификат»). Срок действия подарочной карты – до 31.12.2017 г.	03.07.2017	200	50,00	10 000,00
			03.08.2017	200	50,00	10 000,00
			04.09.2017	200	50,00	10 000,00
			03.10.2017	200	50,00	10 000,00
2	Сертификат «Корона»	Подарочная карта 50 руб. (подарочная карта используется для покупки товаров в торговых объектах сети «Корона» (адреса магазинов, торговых центров указаны на сайте korona.by в разделе «Подарочный сертификат»). Срок действия подарочной карты – до 31.03.2018 г.	03.11.2017	200	50,00	10 000,00
			04.12.2017	200	50,00	10 000,00
			04.01.2018	200	50,00	10 000,00
				200	50,00	10 000,00
Розыгрыш Главного приза						
3	Автомобиль	А/м Scoda Octavia Style 1.4 TSI/110 kW, AG, седан, цвет – Черный металл; в комплектации согласно спецификации к договору № 603ИВ-17РБ от 03.05.2017 г., кузов №XW8AC6NE2-JH008935. Российская Федерация Денежное вознаграждение	04.01.2018	1	45 676,29	45 676,29
			04.01.2018	1	6 808, 61	6 808,61

10. Место и порядок проведения Розыгрышей призового фонда, порядок определения Победителей Рекламной игры

10.1. Розыгрыши Призов и розыгрыш Главного приза проводятся по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ленина, д. 50, 5-й этаж, офис 501.

Порядок проведения розыгрышей:

Розыгрыш №	Участвуют все Операции, зарегистрированные в период с...по...	Дата и время розыгрыша	Призы для каждого из розыгрышей
1	01.06.2017 (00:00) – 30.06.2017 (23:59:59)	03.07.2017 в 14.00	Сертификат «Корона» – 200 шт. Срок действия подарочной карты – до 31.12.2017 г.
2	01.07.2017 (00:00) – 31.07.2017 (23:59:59)	03.08.2017 в 14.00	Сертификат «Корона» – 200 шт. Срок действия подарочной карты – до 31.12.2017 г.
3	01.08.2017 (00:00) – 31.08.2017 (23:59:59)	04.09.2017 в 14.00	Сертификат «Корона» – 200 шт. Срок действия подарочной карты – до 31.12.2017 г.
4	01.09.2017 (00:00) – 30.09.2017 (23:59:59)	03.10.2017 в 14.00	Сертификат «Корона» – 200 шт. Срок действия подарочной карты – до 31.12.2017 г.
5	01.10.2017 (00:00) – 31.10.2017 (23:59:59)	03.11.2017 в 14.00	Сертификат «Корона» – 200 шт. Срок действия подарочной карты – до 31.03.2018 г.
6	01.11.2017 (00:00) – 30.11.2017 (23:59:59)	04.12.2017 в 14.00	Сертификат «Корона» – 200 шт. Срок действия подарочной карты – до 31.03.2018 г.
7	01.12.2017 (00:00) – 31.12.2017 (23:59:59)	04.01.2018 в 14.00	Сертификат «Корона» – 200 шт. Срок действия подарочной карты – до 31.03.2018 г.
Главный приз	01.06.2017 (00:00) – 31.12.2017 (23:59:59)	04.01.2018 в 16.00	Автомобиль – 1 шт.

10.2. Механика проведения розыгрыша призов
Организатор оформляет на каждый порядковый номер Участника карточку, которая содержит: порядковый номер Участника, фамилию, имя и отчество Участника.

Все карточки участников в присутствии членов Комиссии помещаются в лототрон и перемешиваются, затем члены Комиссии поочередно достают из лототрона 200 (двести) карточек Участников – так определяются Победители розыгрыша.

Если количество карточек в лототроне меньше 200 (двухсот), то Победителями розыгрыша признаются все Участники розыгрыша, а оставшейся призовой фонд розыгрыша считается неразыгранным и переходит в распоряжение Организатора.

Карточки Участников, которые были зарегистрированы в одном этапе розыгрышей, не переходят в следующий этап, но при этом автоматически становятся участниками розыгрыша Главного приза.

10.3. Механика проведения розыгрыша Главного приза
В розыгрыше Главного приза участвуют все порядковые номера, зарегистрированные в период с 1 июня по 31 декабря 2017 года в соответствии с п. 6 настоящих Правил.

В момент розыгрыша Главного приза карточки Участников, участвующие в розыгрыше Главного приза, в присутствии членов Комиссии помещаются в лототрон и перемешиваются, член Комиссии раскручивает лототрон и путем случайного выбора карточки определяет Победителя розыгрыша Главного приза.

Согласно п. 10.3 настоящих Правил выбирается 1 (одна) карточка Участника, который становится резервным победителем.

11. Порядок уведомления Победителей о результатах розыгрыша и порядке получения призов

11.1. Победители Рекламной игры извещаются о выигрыше электронным письмом, высланным Организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента проведения розыгрыша на адрес, указанный Участником при вводе регистрационных данных на интернет-сайте www.promo.korona.by.

Организатор также оставляет за собой право дополнительно уведомлять Победителей любым удобным ему способом: посредством СМС-рассылки, звонком по телефону на номер, указанный при регистрации данных на странице Рекламной игры.

11.2. Для получения приза:

• Победитель Рекламной игры, **выигравший сертификат «Корона» со сроком действия до 31.12.2017 года и проживающий в г. Минске** должен до 20 декабря 2017 г. (включительно) явиться по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ленина, д. 50, 5-й этаж, офис 501 в будние дни с 10.00 до 18.00, предварительно связавшись с Организатором по телефону: +375 (44) 544-00-50 (стоимость звонка тарифицируется в соответствии с тарифами мобильного оператора, услугами которого пользуется Победитель).

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (паспорт – для граждан Республики Беларусь или вид на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан), чек о покупке и карт-чек.

• Победитель Рекламной игры, **выигравший сертификат «Корона» со сроком действия до 31.03.2018 года и проживающий в г. Минске**, должен до 25 ноября 2017 г. отправить по адресу электронной почты mc.korona.game@gmail.com отсканированную копию паспорта (стр. 25, 31–33) – для граждан Республики Беларусь или отсканированную копию вида на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан, фото чека о покупке и фото карт-чека.

После получения вышеуказанных документов Организатор до 15 декабря 2017 г. осуществляет за счет собственных средств доставку Призов Победителям посредством отправки РУП «Белпочта», **проживающим не в г. Минске**, по адресу, указанному при вводе регистрационных данных на интернет-сайте www.promo.korona.by.

• Победитель Рекламной игры, **выигравший сертификат «Корона» со сроком действия до 31.03.2018 года и проживающий в г. Минске**, должен до 20 января 2018 г. (включительно) явиться по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ленина, д. 50, 5-й этаж, офис 501 в будние дни с 10.00 до 18.00, предварительно связавшись с Организатором по телефону: +375 (44) 544-00-50 (стоимость звонка тарифицируется в соответствии с тарифами мобильного оператора, услугами которого пользуется Победитель).

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (паспорт – для граждан Республики Беларусь или вид на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан), чек о покупке и карт-чек.

• Победитель Рекламной игры, **выигравший сертификат «Корона» со сроком действия до 31.03.2018 года и проживающий не в г. Минске**, должен

до 20 января 2018 г. отправить по адресу электронной почты mc.korona.game@gmail.com отсканированную копию паспорта (стр. 25, 31–33) – для граждан Республики Беларусь или отсканированную копию вида на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан, фото чека о покупке и фото карт-чека.

После получения вышеуказанных документов Организатор до 10 февраля 2018 г. осуществляет за счет собственных средств доставку Призов Победителям, **проживающим не в г. Минске**, посредством отправки РУП «Белпочта», по адресу, указанному при вводе регистрационных данных на интернет-сайте www.promo.korona.by.

• Для получения **Главного приза** Победитель должен до 19 января 2018 г. явиться по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ленина, д. 50, 5-й этаж, офис 501, предварительно связавшись с Организатором по телефону: +375 (44) 544-00-50 (стоимость звонка тарифицируется в соответствии с тарифами мобильного оператора, услугами которого пользуется Победитель).

№	Наименование приза	Определение приза	Даты розыгрыша	Кол-во	Стоимость с НДС за ед., бел. руб.	ИТОГО стоимость с НДС, бел. руб.
Розыгрыши Призов						
1	Сертификат «Корона»	Подарочная карта 50 руб. (подарочная карта используется для покупки товаров в торговых объектах сети «Корона» (адреса магазинов, торговых центров указаны на сайте korona.by в разделе «Подарочный сертификат»). Срок действия подарочной карты – до 31.12.2017 г.	03.07.2017	200	50,00	10 000,00
			03.08.2017	200	50,00	10 000,00
			04.09.2017	200	50,00	10 000,00
			03.10.2017	200	50,00	10 000,00
2	Сертификат «Корона»	Подарочная карта 50 руб. (подарочная карта используется для покупки товаров в торговых объектах сети «Корона» (адреса магазинов, торговых центров указаны на сайте korona.by в разделе «Подарочный сертификат»). Срок действия подарочной карты – до 31.03.2018 г.	03.11.2017	200	50,00	10 000,00
			04.12.2017	200	50,00	10 000,00
			04.01.2018	200	50,00	10 000,00
				200	50,00	10 000,00
Розыгрыш Главного приза						
3	Автомобиль	А/м Scoda Octavia Style 1.4 TSI/110 kW, AG, седан, цвет – Черный металл; в комплектации согласно спецификации к договору № 603ИВ-17РБ от 03.05.2017 г., кузов №XW8AC6NE2-JH008935. Российская Федерация Денежное вознаграждение	04.01.2018	1	45 676,29	45 676,29
			04.01.2018	1	6 808, 61	6 808,61

Для получения Главного приза Победителю при себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность: паспорт (для граждан Республики Беларусь) или вид на жительство в Республике Беларусь (для иностранных граждан), чек о покупке и карт-чек.

11.3. В случае если Победитель не явился за получением Главного приза согласно п. 11.2 настоящих Правил, то право на получение Главного приза переходит к Победителю из резервного списка, сформированного при розыгрыше Главного приза.

11.4. Резервный Победитель извещается о выигрыше в течение 5 (пяти) дней со дня признания его Победителем электронным письмом, высланным Организатором на электронный адрес, указанный Участником при вводе регистрационных данных на интернет-сайте www.promo.korona.by.

Для получения **Главного приза Победитель из резервного списка** должен до 31 января 2018 г. явиться по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ленина, д. 50, 5-й этаж, офис 501, предварительно связавшись с Организатором по телефону: +375 (44) 544-00-50 (стоимость звонка тарифицируется в соответствии с тарифами мобильного оператора, услугами которого пользуется Победитель).

Для получения Главного приза Победителю при себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность: паспорт (для граждан Республики Беларусь) или вид на жительство в Республике Беларусь (для иностранных граждан), чек о покупке и карт-чек.

11.5. Организатор при выдаче Главного приза Победителям Рекламной игры признается налоговым агентом и несет ответственность за соблюдение действующего налогового законодательства Республики Беларусь. Выдача Главного приза производится путем передачи Главного приза Победителю за минусом суммы денежного вознаграждения в размере возмещения подоходного налога.

11.6. В случае если призы не получены в установленные Правилами Рекламной игры сроки либо с Победителями не удается связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, Призы остаются в распоряжении Организатора.

11.7. Приз считается переданным Победителю с момента подписания Победителем акта приема-передачи приза.

11.8. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством призов.

11.9. Организатор не оплачивает Победителям расходы, связанные с проездом к месту получения приза.

11.10. В случае если Победитель не может получить приз лично, приз может получить его доверенное лицо по предъявлении документа, удостоверяющего личность, и нотариально удостоверенной доверенности.

12. Комиссия по проведению Рекламной игры

Для контроля за соблюдением Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

Председатель Комиссии – Живоглод Елена Николаевна, коммерческий директор ООО «Пиар Куб».

Члены комиссии:

1. Макей Виктория Владимировна, специалист по реализации проектов ООО «Пиар квадрат»;

УТВЕРЖДЕНО
Протокол заседания Наблюдательного совета
Открытого акционерного общества
«Сберегательный банк «Беларусбанк»
05.05.2017 №10

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об эмиссии облигаций Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк» двести пятнадцатого – двести шестнадцатого выпусков

1. Полное и сокращенное наименование эмитента:
на белорусском языке:
полное: Адкрытае акцыянернае таварыства «Ашчадны банк «Беларусбанк»;
сокращенное: ААТ «Акцыянерны Ашчадны банк «Беларусбанк» (ААТ «ААБ Беларусбанк»);
на русском языке:
полное: Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк» (далее – Банк);
сокращенное: ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк» (ОАО «АСБ Беларусбанк»).

2. Место нахождения Банка: Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18; телефон: (017) 309 04 33; телефон/факс: (017) 222 26 26; e-mail: info@belarusbank.by; официальный сайт: <http://belarusbank.by>.

3. Банк зарегистрирован в Национальном банке Республики Беларусь 27.10.1995. Регистрационный номер 56.

4. Уставный фонд Банка составляет 2 669 216 092,70 белорусских рублей.

5. Депозитарием эмитента является депозитарий Банка (код депозитария – 005), расположенный по адресу: Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18, действующий на основании специального разрешения (лицензии) Министерства финансов Республики Беларусь на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-1246-1089.

6. Раскрытие информации эмитентом

6.1. Банк в случаях и порядке, установленных законодательством Республики Беларусь, раскрывает информацию на рынке ценных бумаг:

путем ее размещения на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг (далее – ЕИРРЦБ);

путем ее размещения на официальном сайте Банка;

путем ее предоставления в случаях, установленных законодательством Республики Беларусь, определенному кругу лиц.

6.2. Банк раскрывает свой годовой отчет, утвержденный в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах, путем опубликования в газете «Звязда» не позднее 25 апреля года, следующего за отчетным, а также размещения на ЕИРРЦБ и на официальном сайте Банка в срок не позднее одного месяца после утверждения годового отчета.

Банк раскрывает информацию в порядке, определенном подпунктом 6.1 настоящего документа:

о реорганизации Банка либо о реорганизации хозяйственных обществ, являющихся по отношению к Банку дочерними или зависимыми, – не позднее двух рабочих дней с даты принятия соответствующего решения, а также с даты государственной регистрации организации, созданной в результате реорганизации; даты внесения в Единый государственный реестр юридических лиц и индивидуальных предпринимателей записи о прекращении деятельности присоединенной организации;

о принятом решении о ликвидации Банка либо хозяйственных обществ, являющихся по отношению к Банку дочерними или зависимыми, – не позднее двух рабочих дней с даты принятия такого решения. Кроме того, в случае принятия Банком решения о ликвидации (прекращения деятельности) Банка сведения том, что Банк находится в процессе ликвидации (прекращения деятельности), подлежат размещению в глобальной компьютерной сети Интернет на официальном сайте юридического научно-практического журнала «Юстиция Беларуси» (www.justbel.info) в порядке и сроки, определенные законодательством Республики Беларусь;

о возбуждении в отношении Банка производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) – не позднее двух рабочих дней с даты получения Банком копии заявления в экономической суд о банкротстве Банка;

информацию об иных существенных фактах (событиях, действиях), касающихся финансово-хозяйственной деятельности Банка, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

Информация об изменениях и (или) дополнениях, внесенных в Проспект эмиссии облигаций Банка двести пятнадцатого – двести шестнадцатого выпусков, размещается Банком на ЕИРРЦБ, а также публикуется в газете «Звязда» не позднее семи дней после их регистрации в Департаменте по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – Регистрирующий орган).

7. Решение о двести пятнадцатом – двести шестнадцатом выпусках облигаций в соответствии с п.п. 10.2 Устава Банка принято Наблюдательным советом Банка 05.05.2017 (протокол № 10).

8. Облигации двести пятнадцатого – двести шестнадцатого выпусков Банка – именные, процентные, неконвертируемые облигации в бездокументарной форме, имеющие равные номинальную стоимость и сроки осуществления прав в рамках настоящего выпуска вне зависимости от времени приобретения облигации (далее – Облигации):

№ выпуска	Объем выпуска по номинальной стоимости	Количество Облигаций, штук	Серия, номера Облигаций	Номинальная стоимость Облигации
215	30 000 000 (Тридцать миллионов) долларов США	300 000	3Н215, 000001 – 300000	100 (Сто) долларов США
216	20 000 000 (Двадцать миллионов) евро	200 000	3О216, 000001 – 200000	100 (Сто) евро

9. Банк осуществляет эмиссию Облигаций без обеспечения в соответствии с подпунктом 1.8 Указа Президента Республики Беларусь от 28.04.2006 №277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг» в пределах размера нормативного капитала Банка по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь (постановление Правления Национального банка Республики Беларусь от 17.05.2017 №176).

По состоянию на 01.04.2017 размер нормативного капитала Банка составляет 3 446 848 500,00 белорусских рублей.

10. Сведения о размещении облигаций

Банк осуществляет размещение Облигаций путем проведения их открытой продажи физическим лицам – резидентам и нерезидентам Республики Беларусь, приобретающим Облигации не в целях предпринимательской деятельности (далее – физические лица). Открытая продажа Облигаций осуществляется на неорганизованном рынке после опубликования в газете «Звязда» и размещения на ЕИРРЦБ настоящего документа, заверенного в установленном порядке Регистрирующим органом.

Банк проводит открытую продажу Облигаций в период с 01.06.2017 по 30.11.2018, если иной срок не будет определен Наблюдательным советом Банка до окончания открытой продажи Облигаций. Период проведения открытой продажи Облигаций может быть сокращен также в случае полного размещения всего объема выпуска Облигаций.

Размещение Облигаций осуществляется Банком посредством канала дистанционного банковского обслуживания – системы «Интернет-банкинг» Банка на основании договоров открытой продажи Облигаций. Договор открытой продажи Облигаций заключается Банком с каждым физическим лицом, акцептовавшим Оферту Банка на заключение договора открытой продажи Облигаций, размещенную в системе «Интернет-банкинг» Банка, при соблюдении условий указанной оферты и в порядке, ею предусмотренном.

Время продажи Облигаций – круглосуточно каждый календарный день периода открытой продажи Облигаций, за исключением дат формирования реестра владельцев Облигаций (далее – реестр) для целей выплаты процентного дохода по Облигациям, указанных в пункте 14 настоящего документа, в которые продажа Облигаций Банком не осуществляется. Открытая продажа Облигаций возобновляется Банком начиная с 00.00 даты выплаты процентного дохода по Облигациям.

В день начала открытой продажи Облигаций (01.06.2017), а также в даты выплаты процентного дохода, указанные в пункте 14 настоящего документа, Облигации продаются по цене, равной номинальной стоимости Облигации.

В иные дни периода открытой продажи Облигации продаются по их текущей стоимости.

Денежные средства в оплату приобретаемых Облигаций перечисляются физическим лицом в валюте номинала Облигации либо в белорусских рублях по обменному курсу валюты номинала Облигации, установленному Банком для проведения операций при использовании банковских платежных карточек ОАО «АСБ Беларусбанк» на дату и время совершения физическим лицом операции покупки Облигаций в системе «Интернет-банкинг» Банка (перечисления денежных средств в оплату Облигаций).

11. Срок обращения Облигаций – 730 календарных дней (с 01.06.2017 по 01.06.2019). Для расчета срока обращения Облигаций день начала размещения и день начала погашения Облигаций считаются одним днем.

Дата начала погашения Облигаций – 01.06.2019. Дата окончания погашения Облигаций совпадает с датой начала погашения Облигаций.

12. По Облигациям установлен постоянный процентный доход (далее – доход) в виде фиксированного процента к номинальной стоимости Облигации в размере 3,5 (Трех целых пяти десятых) процентов годовых.

Доход выплачивается периодически в течение срока обращения Облигаций на основании реестра для целей выплаты дохода, сформированного депозитарием Банка, владельцам Облигаций, являющимся таковыми по состоянию на дату формирования реестра. Даты формирования реестра, а также порядок определения таких дат, в случае, если установленная дата выпадает на нерабочий день, указаны в пункте 14 настоящего документа.

Доход выплачивается в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем перечисления причитающихся денежных средств:

в валюте номинала Облигаций – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в валюте номинала Облигаций; в белорусских рублях по обменному курсу покупки валюты номинала Облигации, установленному Банком для проведения операций при использовании банковских платежных карточек ОАО «АСБ Беларусбанк», действующему на 00.00 даты выплаты дохода – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в белорусских рублях.

В случае отсутствия в реестре данных о счетах владельцев Облигаций, а также в случае, если реестр содержит ошибочные банковские реквизиты, сумма, подлежащая выплате, депонируется на счете Банка и выплачивается после письменного обращения владельца Облигаций. Проценты по депонированным суммам не начисляются и не выплачиваются.

13. Период начисления дохода по Облигации – с 02.06.2017 по 01.06.2019 (с даты, следующей за датой начала размещения Облигации, по дату начала погашения Облигации) включительно.

Доход за первый период начисляется с даты, следующей за датой начала размещения Облигации, по дату его выплаты включительно. Доход за последующие периоды, включая последний, начисляется с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период, по дату выплаты дохода за соответствующий период начисления дохода (в последнем периоде – по дату начала погашения) включительно.

14. Доход выплачивается в дату окончания соответствующего периода начисления дохода:

№ п/п	ПЕРИОД НАЧИСЛЕНИЯ ДОХОДА			Дата формирования реестра для целей выплаты дохода
	Начало периода	Конец периода, дата выплаты дохода	Продолжительность периода, дней	
1	02.06.2017	13.09.2017	104	12.09.2017
2	14.09.2017	13.12.2017	91	12.12.2017
3	14.12.2017	14.03.2018	91	13.03.2018
4	15.03.2018	13.06.2018	91	13.06.2018
5	14.06.2018	12.09.2018	91	11.09.2018
6	13.09.2018	12.12.2018	91	11.12.2018
7	13.12.2018	13.03.2019	91	12.03.2019
8	14.03.2019	01.06.2019	80	29.05.2019
ИТОГО:			730	

В случае если дата выплаты дохода выпадает на нерабочий день, фактическая выплата дохода осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму дохода по Облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

В случае если дата формирования реестра для целей выплаты дохода выпадает на нерабочий день, установленный в Республике Беларусь, фактическое формирование реестра осуществляется в последний рабочий день, предшествующий нерабочему дню.

Под нерабочими днями в настоящем документе понимаются выходные дни, государственные праздники и праздничные дни, установленные и объявленные Советом Министров Республики Беларусь, Президентом Республики Беларусь нерабочими днями, а в целях определения дат выплаты дохода и погашения Облигаций – также установленные в ином государстве – в случае перечисления дохода (суммы погашения) через банк-корреспондент, расположенный в данном государстве, где Банком открыты корреспондентские счета в иностранной валюте.

15. Досрочное погашение Облигаций Банком не осуществляется.

В период обращения Облигаций Банк может принять решение об аннулировании Облигаций, не размещенных Банком на момент принятия такого решения. В случае принятия такого решения Банк в установленном порядке письменно уведомляет Регистрирующий орган о необходимости внесения изменений в Государственный реестр ценных бумаг в связи с сокращением количества (аннулированием части выпуска) Облигаций.

16. При погашении Облигаций владельцам Облигаций выплачивается номинальная стоимость Облигаций, а также доход за последний период начисления дохода (иные неполученные доходы – при их наличии).

Погашение Облигаций осуществляется Банком в отношении лиц, указанных в реестре для целей погашения Облигаций, который формируется депозитарием Банка по состоянию на 29.05.2019.

В случае если дата начала погашения выпадает на нерабочий день, погашение Облигаций осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму погашения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Погашение Облигаций осуществляется в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь путем перечисления причитающихся денежных средств: в валюте номинала Облигаций – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в валюте номинала Облигаций;

в белорусских рублях по обменному курсу покупки валюты номинала Облигации, установленному Банком для проведения операций при использовании банковских платежных карточек ОАО «АСБ Беларусбанк», действующему на 00.00 даты начала погашения – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в белорусских рублях.

В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы Облигаций обязаны осуществить перевод погашаемых Облигаций на счет «депо» Банка не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для погашения Облигаций.

17. Приобретение Облигаций до даты начала их погашения Банком не осуществляется.

18. В случае запрещения эмиссии Облигаций, признания Регистрирующим органом 215-го и/или 216-го выпуска Облигаций недействительным, Банк:

в месячный срок с даты признания выпуска недействительным возвращает владельцам Облигаций средства, полученные в оплату размещенных Облигаций, а также накопленный по этим Облигациям доход по дату возврата средств (включительно);

письменно уведомляет Регистрирующий орган о возврате указанных средств владельцам Облигаций в полном объеме.

19. Обращение Облигаций осуществляется среди физических лиц в установленном законодательством Республики Беларусь порядке.

Сделки с Облигациями на вторичном рынке осуществляются резидентами Республики Беларусь – в торговой системе ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» и/или на неорганизованном рынке, нерезидентами Республики Беларусь – только в торговой системе ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа».

Сделки с Облигациями в процессе их обращения прекращаются:

с даты формирования реестра владельцев Облигаций для целей выплаты дохода по Облигациям, указанной в пункте 14 настоящего документа. В день выплаты дохода по Облигациям сделки возобновляются;

с даты формирования реестра владельцев Облигаций для целей погашения Облигаций, указанной в части второй пункта 16 настоящего документа.

20. В период открытой продажи Облигаций ознакомиться с Проспектом эмиссии Облигаций (изменениями в Проспекте эмиссии – при наличии) можно на официальном сайте Банка по адресу <http://belarusbank.by>, а также в системе «Интернет-банкинг» Банка.

Контакт-центр Банка: единый бесплатный справочный номер, действующий на всей территории Республики Беларусь – 147 (график работы: понедельник – пятница с 8.30 до 20.00, суббота – воскресенье с 10.00 до 17.00 кроме праздничных дней).

Исполнительный директор
ОАО «АСБ Беларусбанк» В.А. Перепелица

Главный бухгалтер
ОАО «АСБ Беларусбанк» И.П. Лысоковская

Лицензия на осуществление банковской деятельности №1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ДЗІЎНЫЯ АГАРОДНЫЯ САКРЭТЫ

Каб вырасціць буйныя караняплоды (моркву, буракі і г. д.), можна выкарыстоўваць наступны нетрадыцыйны спосаб пасадкі

Жалезным ломікам зрабіць у зямлі дзірачкі глыбінёй 30—40 см. Кожную дзірачку запоўніць перагойна-попелнай сумессю, злёгка паліць, пакласці 2—3 зярняці, крыху засыпаць зямлёй. Месца пасадкі пазначыць калком. У астатнім догляд звычайны, толькі паліваць трэба часцей і больш.

Самае таннае ўгнаенне

Бяром па вясне маладую крапіву (толькі да ўтварэння насення). Напаўняем ёю бочкі да краёў і заліваем вадою, пажадна дажджавой, дадаём некалькі кропель экстракту валяр'яны. Праз некаторы час крапіўная жыжка ўспеніцца і забродзіць, з'явіцца характэрны пах. А праз тыдзень раствор вадкасці пасвятлее. Гэта азначае, што закисанне скончылася і ўгнаенне гатовае. Перад выкарыстаннем крапіўную жыжку неабходна разводзіць вадою у суадносінах 1:10. Пасля чаго паліваць ёю расліны пад карань.

Сілу алоэ — у садовых мэтах!

У многіх на падаконніках расце гэта сціпляя, але дзіўна гаючая расліна — алоэ. Яе чароўную сілу шырока выкарыстоўваюць для барацьбы з хваробамі, у якасці кампанента для розных пажыўных масак, але яе можна выкарыстоўваць і ў савадстве!

ПАДКОРМКА КЛУБНІЦ ДРАЖДЖАМІ

Параўнальна нядаўна агароднікі сталі выкарыстоўваць для падкормкі клубніц дрожджы. Мяркуючы па водгуках, вынік ураджае. Акрамя таго, гэта ўгнаенне можна выкарыстоўваць і для іншай агародніны і ягад.

Падкормліваць расліны можна 2 разы за сезон. Пачак дражджэй масай 1 кг трэба развесці ў 5 л вады. На 10 л вады дадаць 0,5 л сумесі. Пад куст клубніц досыць выліваць па 0,5 л атрыманых раствораў.

Акрамя звычайных дражджэй, можна скарыстацца і хуткімі дражджамі. 1 пакет сухіх дражджэй, 2 ст. лыжкі цукру развесці ў невялікай колькасці цёплай вады і дадаць сумесь на вядро вады, пасля чаго пакінуць на 2 гадзіны настойвацца. Збіраючыся паліваць клубніцы, на вядро вады трэба дадаваць 0,5 л гэтага раствора. На 10 кустоў спатрэбіцца 5 л падкормкі.

Неспрыяльныя дні і гадзіны ў чэрвені

- 2, пятніца, 23.00 – 24.00
- 5, панядзелак, 11.00 – 13.30
- 7, серада, 2.30 – 24.00
- 10, субота, 8.30 – 14.00
- 12, панядзелак, 20.00 – 24.00
- 15, чацвер, 7.30 – 12.30
- 17, субота, 13.30 – 20.00
- 19, панядзелак, 21.30 – 24.00
- 21, серада, 6.30 – 24.00
- 23, пятніца, 21.00 – 23.00
- 25, нядзеля, 20.30 – 24.00
- 26, панядзелак, 22.00 – 24.00
- 27, аўторак, 23.00 – 24.00
- 29, чацвер, 22.30 – 24.00
- 30, пятніца, 0.00 – 9.00

Даты Падзеі Людзі

31 МАЯ

1648 год — пачалося паўстанне ўкраінскіх казакоў пад кіраўніцтвам Багдана Хмяльніцкага супраць Рэчы Паспалітай. Першыя весткі пра перамогу паўстанцаў пад Жоўтымі Водамі выклікалі ўзброеныя выступленні беларускіх сялян і гараджан, асабліва ў суседніх з Украінай раёнах.

1763 год — нарадзіўся Міхаіл Іосіфавіч Чахоўскі, беларускі архітэктар. Прадстаўнік класіцызму. Займаўся архітэктурнай практыкай у Мінску, у 1817—1825 гадах — мінскі губернска архітэктар. Сярод работ: праекты будынкаў духоўнай семінарыі і дома К. Шэмета па вуліцы Францыскаўскай у Мінску, дома гараднічага ў Пінску, мост цераз раку Свіслач у Мінску і інш. Памёр пасля 1825 года.

1859 год — дакладнасць — ветлівасць каралёў. У Лондане гэты выраз набывае літаральны сэнс, бо з некалькіх сотняў гарадскіх цыферблатаў дакладна ідзе толькі адзін вулічны гадзіннік — на вежы Біг-Бэна, якая з'яўляецца часткай архітэктурнага комплексу Вестмінстэрскага палаца. Уласна «Біг-Бэн» — сам будынак і гадзіннік на ім. Афіцыйная назва — «Гадзіннікавая вежа

Вестмінстэрскага палаца», таксама яе называюць «Вежай Святога Стэфана». Паводле задумкі архітэктара Ч. Бэры і механіка Б. Вальямі, новы гадзіннік павінен быў стаць самым вялікім і самым дакладным у свеце, каб звон яго было чуваць па ўсёй сталіцы. У 1858 годзе вежа вышыней 96,3 метра была ўзведзена, а вежавы гадзіннік запушчаны ў работу 31 мая 1859 года.

1892 год — нарадзіўся Канстанцін Паустоўскі (1892—1968), рускі савецкі пісьменнік. Пасля 1917 года супрацоўнічаў з выданнем «Окна РОСТА», ТАСС. Падарожнічаў па краіне, быў у Беларусі. Аўтар рамана «Рамантыка», аўтабіяграфічнай «Аповесці пра жыццё», біяграфічных твораў пра вядомых сучаснікаў — людзей мастацтва, п'ес, кніг нарысаў, успамінаў, казак, кінасцэнарыяў. Асобныя творы пісьменніка перакладзены на беларускую мову.

1902 год — завяршылася Англабурская вайна, якая пачалася ў 1899 годзе, захопіцкая вайна Вялікабрытаніі супраць бурскіх рэспублік Паўднёвай Афрыкі — Аранжавай вольнай дзяржавы і Тансваала. Адна з першых войнаў эпохі імперыялізму.

Было сказана

Анатоль ВЯРЦІНСКІ, паэт:
«Мы жывём, каб вяртацца».

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра 31 мая. Месяц у сузор'і Дзевы.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.45	21.30	16.45
Віцебск —	4.27	21.27	17.00
Магілёў —	4.35	21.20	16.45
Гомель —	4.41	21.08	16.27
Гродна —	5.02	21.44	16.42
Брэст —	5.12	21.36	16.24

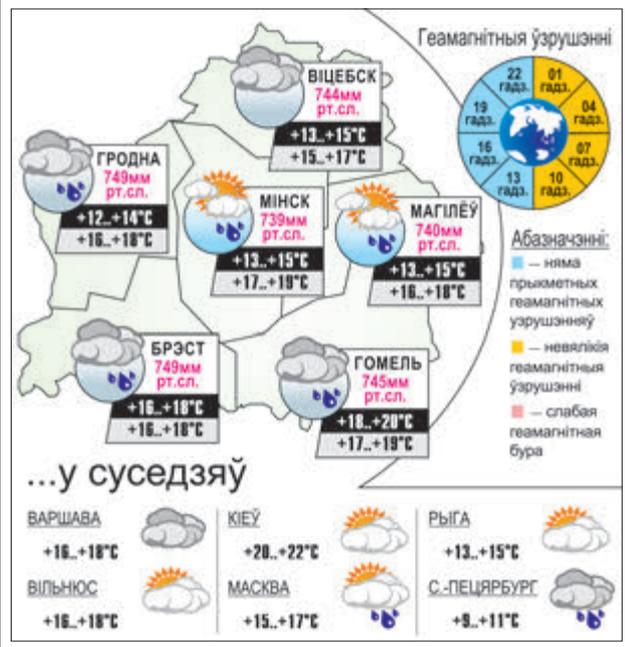
Імяніны

Пр. Аляксандры, Фаіны, Хрысціны, Юліі, Андрэя, Багдана, Давыда, Дзяніса, Паўла, Пятра. К. Ангеліны, Камілы, Марыі, Лявона, Фелікса.

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

— Так, сыноч, крок, яшчэ крок. Малайчына. Люся, нясі хутчэй камеру — сын з выпускнога вярнуўся!

Па меншай меры 10% разводаў дакладна можна пазбегнуць, калі купляць большую коўдру.

У краме кветак:
— Вы не дапаможаце букетік падабраць, я з дзясучынай мірыцца буду.

— Ну, давайце ўдакладнім памер вашай рэабілітацыі. Што зрабілі?

— Абзаваў дурніцай. Прадавец падае шыкоўную ружу.
— Авечкай. Падае другую.
— Тупой. Падае трэцюю.
— Тоўстай. Прадавец забірае адну ружу:
— Гэта не ёй, гэта вам ружы.

calcalura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 2109. Нумар падпісаны ў 19.30 30 мая 2017 года.